

CHEMISCH WEEKBLAD

ORGAAN VAN DE KONINKLIJKE NEDERLANDSE CHEMISCHE VERENIGING

INHOUD

	Bladz.		Bladz.
Verhandelingen, Overzichten, Verslagen.	465	Mededelingen van verwante Verenigingen.	479
Verslag van het Algemeen Bestuur omtrent de handelingen en bevindingen van de Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging in 1953.		Mededelingen van verschillende aard	480
Verslagen der Commissies.		Wij ontvingen.	484
Boekbesprekingen.	474	Vraag en Aanbod.	480
Personalia.	476	Aangeboden betrekkingen.	480
Verenigingsnieuws	477	Gevraagde betrekkingen.	480
Mededelingen van het Secretariaat. — 112e Algemene Vergadering. — Examens voor Analyst. — Secties. — Chemische Kringen. — Commissies.		Agenda van vergaderingen	4

Verhandelingen, Overzichten, Verslagen

34 : 061.2.055.5(492) „1953”

Verslag van het Algemeen Bestuur omtrent de handelingen en bevindingen van de Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging in 1953

Algemeen Bestuur.

De samenstelling van het Algemeen Bestuur in 1953 was als volgt:

Prof. Dr. J. H. de Boer, voorzitter.
 Prof. Dr. J. Kok, ondervoorzitter.
 Dr. T. van der Linden, secretaris.
 Dr. W. Meyer, penningmeester.
 Dr. H. Gerding.
 Dr. J. Hoekstra.
 Dr. H. J. van Opstall.
 Ir. P. Schut.
 Ir. H. W. Slotboom.

Het Algemeen Bestuur vergaderde dit jaar acht maal, nl. op 31 Maart, 15 April, 5 Mei, 27 Mei, 23 Juni, 25 September, 11 November en 23 December. Behalve de vergadering van 23 December, die te Amsterdam plaats vond, werden alle vergaderingen te 's-Gravenhage gehouden.

Van de talrijke punten, die op de bestuursvergaderingen aan de orde zijn geweest, mogen hier met name genoemd worden de plannen tot herdenking van het 50-jarige bestaan der Vereniging, de samenwerking met de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie, de medewerking tot het tot stand komen van de Federatie Positie Intellectuelen en van het Contact Wetenschappelijke Verenigingen, de uitgave van een nieuwe Boekenlijst, de eventuele combinatie van het Recueil met het Bulletin des Sociétés chimiques belges, het rapport van de Commissie voor Maatschappelijke Belangen over de

enquête naar de materiële positie van de academisch gevormde chemici in Nederland en de bevordering van het wetenschappelijk chemisch onderzoek in Nederland.

Algemene Vergaderingen.

De zomervergadering, gewijd aan de herdenking van het 50-jarige bestaan der Vereniging, vond plaats op 21, 22 en 23 Juli 1953 te Scheveningen. Deze vergadering, die werd bijgewoond door vertegenwoordigers van buitenlandse zusterverenigingen, was, mede dank zij een uitstekende organisatie en het fraaie weer, een groot succes. Als hoogtepunt mag genoemd worden de herdenkingsbijeenkomst in de middag van 23 Juli, welke werd bijgewoond door talrijke autoriteiten en vertegenwoordigers van bevriende verenigingen en waarbij Z.E. de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen de verlening van het praedicaat „Koninklijke” aan de Vereniging en de benoeming van de secretaris tot Officier in de Orde van Oranje Nassau mededeelde.

De gebruikelijke algemene voordracht werd op 22 Juli gehouden door Dr. G. Randers, directeur van het Noors-Nederlandse Instituut voor Atoomenergie te Kjeller, over: „The future possibilities of the co-operation in atomic energy research of the Netherlands and Norway”. Deze voordracht is afgedrukt Chem. Weekblad 49, 828 (1953).

Een uitvoerig verslag van deze zomervergadering is als speciaal nummer verschenen in Chemisch Weekblad 49, 825 (1953), terwijl het verslag van

de Algemene Huishoudelijke Vergadering werd afgedrukt in *Chemisch Weekblad* 49, 729 (1953).

Als onderdeel van deze zomervergadering werd een tentoonstelling van chemische laboratoriumapparaten gehouden, die zich in een grote belangstelling mocht verheugen. Een opsomming met beschrijving van de op deze tentoonstelling aanwezige apparaten is opgenomen in *Chemisch Weekblad* 50, 114 (1954).

De wintervergadering werd, zoals gebruikelijk, te Amsterdam gehouden en wel op 23 December. De algemene voordracht aldaar werd gehouden door Prof. Dr. W. van Tongeren over: „Instrumentele methodes van analyse”. De tekst van deze voordracht zal worden afgedrukt in het *Chemisch Weekblad*. Het verslag, tevens notulen, van de Huishoudelijke Algemene Vergadering treft men aan in *Chemisch Weekblad* 50, 95 (1954)).

Raad van Overleg.

De Raad van Overleg kwam in het verslagjaar tweemaal bijeen en wel op 30 Mei en 24 October, beide malen te Utrecht.

Beide vergaderingen waren vrijwel uitsluitend gewijd aan de punten, voorkomende op de agenda's der Huishoudelijke Algemene Vergadering te Scheveningen resp. te Amsterdam.

Leden.

De namen van de leden, die de Vereniging in 1953 door de dood verloor, zijn opgenomen in het verslag van de vergadering van 23 December 1953 (*Chem. Weekblad* 50, 95 (1954)).

Wegens overlijden of bedanken werden 78 namen van de ledenlijst afgevoerd; 351 nieuwe leden traden in 1953 tot de Vereniging toe.

Tussen 1 November 1953 en 1 Januari 1954 werden 149 candidaatleden voorgesteld. Met inbegrip van dezen telde de ledenlijst op 1 Januari 1954 3669 leden, onder wie 9 ereleden.

Chemisch Weekblad, Recueil, Chemisch Jaarboekje, Boekenlijst.

Evenals de vorige jaren liet de hoeveelheid aangeboden copie voor het *Chemisch Weekblad* niets te wensen over. Hierdoor was het wederom mogelijk een viertal speciale symposiumnummers, in elk waarvan de volledige voordrachten en discussies van het desbetreffende symposium waren opgenomen, uit te geven.

Naast deze symposiumnummers verscheen op 23 Juli ter gelegenheid van de herdenking van het 50-jarige bestaan der Vereniging een speciaal herdenkingsnummer, terwijl ook aan het verslag van deze herdenking een speciaal nummer werd gewijd.

Ter gelegenheid van het 50-jarige bestaan van het *Chemisch Weekblad* (het eerste nummer verscheen op 3 October 1903) werd in October een aanvang gemaakt met de publicatie van een serie artikelen over de ontwikkeling van verschillende gebieden der chemie in de laatste 50 jaren.

De gemiddelde omvang van het *Weekblad* daalde iets, nl. van 19.6 blz. per nummer in 1952 tot 19.2 blz. per nummer in 1953.

De hoeveelheid copie voor het *Recueil* was ook dit jaar weer bevredigend. De omvang overschreed de contractuele omvang (1120 blz.) met 36 blz. en bleef dus iets beneden die, waarop jaarlijks de begroting

wordt gebaseerd (1200 blz.). Speciale nummers werden niet uitgegeven.

De onderhandelingen met de Société Chimique de Belgique en de Vlaamse Chemische Vereniging, die niet tot een gunstig resultaat hadden geleid, werden tot nader order uitgesteld. Men zie hierover het op de Huishoudelijke Algemene Vergadering medegedeelde op blz. 730 van het *Chemisch Weekblad* van 1953.

Van het *Chemisch Jaarboekje Personalía* verscheen dit jaar de twee en dertigste druk.

Met de bewerking van een nieuwe, op andere leest geschoeide Boekenlijst werd in 1953 een aanvang gemaakt. Men zie hierover *Chem. Weekblad* 1953, blz. 454 en het hierboven aangehaalde verslag, blz. 731.

Symposia.

Niet minder dan 9 symposia, georganiseerd door de Vereniging of haar Secties, al dan niet in samenwerking met andere verenigingen, werden in het verslagjaar gehouden, terwijl hiernaast nog een aantal soortgelijke vergaderingen, echter onder een andere naam, plaats vonden. De onderwerpen van deze symposia en vergaderingen zijn vermeld in het verslag van de Huishoudelijke Algemene Vergadering van 23 December 1953 in *Chem. Weekblad* 50, 95 (1954). Van de in 1952 gehouden symposia werden van vier, nl. die over „40 jaar Röntgenanalyse”, „Papier-electrophorese”, „Verdelingschromatographie” en „Spectrofotometrie”, verslagen in het *Chemisch Weekblad* gepubliceerd, elk in een afzonderlijk symposiumnummer.

Vacantiecursussen.

Er hadden in 1953 twee vacantiecursussen plaats. Een ervan was georganiseerd door de Commissie voor Vacantie-leergangen voor leraren. Hij werd gehouden op 24 en 25 Augustus in het Kunststoffen-instituut T.N.O. te Delft en betrof het onderwerp Kunststoffen. Een verslag van deze geslaagde cursus, waaraan door 49 personen werd deelgenomen, werd gepubliceerd in *Chem. Weekblad* 49, 806 (1953).

De tweede cursus in 1953 werd georganiseerd door de Commissie voor Vacantiecursussen en betrof het onderwerp Kwalitatieve Microanalyse. Deze cursus werd van 31 Augustus t/m 4 September in het Laboratorium voor Microanalyse te Delft gehouden. Het verslag werd opgenomen in *Chem. Weekblad* 49, 778 (1953).

Commissies.

Voor de werkzaamheden der Commissies moge worden verwezen naar de desbetreffende jaarverslagen. Het aantal Commissies verminderde met één, doordat de Commissie ter bevordering van het wetenschappelijk-chemische onderzoek door jonge Nederlandse chemici aan het einde van het verslagjaar op eigen verzoek werd opgeheven.

Secties en Afdelingen.

Het aantal Secties bleef in 1953 hetzelfde (9). Zes der Secties organiseerden in dat jaar, al dan niet in samenwerking met andere, een symposium (zie boven). De overige Secties hielden alleen vergaderingen met een gevarieerd programma.

Het aantal Afdelingen (Chemische Kringen) verminderde door opheffing van de Afdeling Leeuwarden met één en bedraagt thans 19. De meeste Afdelingen gaven ook dit jaar blijk van veel activiteit, getuige de vele bijeenkomsten, die in het Chemisch Weekblad werden aangekondigd.

Secretariaat.

De bezetting van het Secretariaat en het Redactie-bureau onderging uitbreiding, doordat op 1 Februari van het verslagjaar Mejuffrouw E. A. Roodhuyzen in dienst der Vereniging trad.

	1953	1952
Aantal ingekomen stukken, excl. Cie. Tewerkstelling en Crisisfonds en Centrale Commissie	6411	4542
Aantal uitgegane idem	9370	7322
Ingekomen stukken van de Cie. Tewerkstelling en Crisisfonds	68	57
Uitgegane idem	63	52
Ingekomen stukken van de Centrale Commissie voor het Analystexamen	8113	8214
Uitgegane idem	11948	13529
Totaal ingekomen stukken	14592	12723
Totaal uitgegane stukken	21381	20903

De ingekomen en uitgegane stukken van het Redactie-bureau van het Chemisch Weekblad en het Recueil zijn hierin niet begrepen.

Financieel Verslag.

De rekening over 1953 sluit met een voordelig saldo ad f 6.215,13 tegenover een geraamde sluitende begroting.

Balans.

De balans per 31 December 1953 en de rekening over 1953 zijn opgemaakt door het Eerste Nederlandse Accountantskantoor van 1883 Moret & Starke, dat de boekhouding controleert en het grootboek bijhoudt.

Door dit Accountantskantoor werd mede de aanwezigheid van de gelden en beleggingen onder beheer van de Financiële Commissie vastgesteld. De mutaties in de bankrekening, in het effectenbezit en de renteverantwoording over 1953 werden eveneens gecontroleerd.

Door de Stichting Recueilfonds werd conform de stichtingsacte 9/10 van de opbrengst van het kapitaal overgemaakt, terwijl tevens een van de industrie ontvangen bijdrage aan de Vereniging werd afgedragen. Daardoor steeg deze post van f 2.037,95 in 1952 tot f 6.486,62 in 1953.

Het is verheugend, dat het bedrag der te vorderen contributies en abonnementsgelden belangrijk is gedaald (in 1952: f 5.546,10, thans f 2.069,60).

In verband met de verbouwing van „Diligentia” verzocht het Bestuur van deze Maatschappij de huur over 1954 en 1955 ad f 5.000,— vooruit te mogen ontvangen, aan welk verzoek is voldaan. Hierdoor steeg de post „Diverse vorderingen en vooruitbetaalde kosten tot f 5.500,— (in 1952: f 2.623,70).

Aan de post Reserve Recueil, ontstaan uit het aandeel in de herdruk van de eerste 38 jaargangen, werd toegevoegd f 1.127,17, welk bedrag in 1953 door de Amerikaanse uitgever werd overgemaakt.

Ten laste van de exploitatierekening 1953 is f 20.000,— opgebracht als dotatie aan de in vorige

jaren door de uitgave van de Inventaris van Periodieken geheel uitgeputte „Reserve voor bijzondere doeleinden”. Deze reserve is o.a. bedoeld als dekking voor de uitgave van de Boekenlijst.

Staat van Baten en Lasten.

Als gevolg van de boeking van een voorschotbetaling in 1953 in het boekjaar 1952 is de post Sociale Lasten 1953 ad f 4.602,78 feitelijk f 400,— te laag.

De kosten, verbonden aan de Algemene Vergadering en de viering van het 50-jarige bestaan, hebben de raming aanzienlijk overschreden (begroot f 5.000,—, uitgegeven f 11.041,14).

Tijdens de voorbereiding dezer viering bleek al spoedig, dat de raming veel te laag was gesteld. In verband met de vele vertegenwoordigers van buitenlandse zusterverenigingen, die aan de viering deelnamen, kon de zeer eenvoudige opzet, die oorspronkelijk was gedacht, niet gehandhaafd worden.

Een factor bij de sterke overschrijding van de raming der kosten maakte ook de tentoonstelling van laboratoriumapparaten uit, waarvan de kosten sterk bleken te zijn onderschat. Het grote succes dezer tentoonstelling moge een pleister op de wonde zijn.

De exploitatie van het analystexamen leverde een batig saldo van niet minder dan f 7.667,39. Hierbij dient erop gewezen, dat het bedrag, in aanmerking gebracht voor restitutie van de Bureaukosten van dit examen (f 6.000,—), niet meer in overeenstemming was met het daarvoor inderdaad uitgegeven bedrag. Sindsdien is deze restitutie verhoogd tot f 9.000,—.

De baten uit de beleggingen — hypotheek, effecten, banksaldi en spaarbanken — bedroegen f 6.213,84 en hebben daarmee het begrote bedrag ad f 4.500,— belangrijk overschreden.

In de totale bate is de opbrengst van de „Fellingagelden” met f 1.015,— begrepen.

Diverse baten werden o.a. verkregen uit de verkoop van de Tabellenlijst (f 2.182,—), uit advertenties in het Chemisch Jaarboekje (f 545,—) en uit de verkoop van Symposiumverslagen (f 565,—).

Met de uitgever werd begin 1953 voor de uitgave van het Chemisch Weekblad en het Recueil een nieuw contract afgesloten, waarbij met de in de laatste jaren gewijzigde situatie op het gebied der abonnementen en advertenties rekening werd gehouden. Het opstellen der begroting geschiedde indertijd nog op basis van de bestaande toestand, waardoor de geraamde bedragen sterk verschilden met de verkregen uitkomsten.

In het bijzonder heeft de exploitatie van het Recueil tot een gunstiger resultaat geleid, gedeeltelijk als gevolg van het vernieuwde contract, maar vooral doordat de afdracht van het Recueilfonds rond f 4.500,— hoger was dan voorheen.

De heffing van omzetbelasting op de abonnementen is vervallen, waardoor de post „Diversen (cliché's en omzetbelasting)” van de exploitatierekening Chemisch Weekblad thans alleen betrekking heeft op de aanmaak van cliché's. Daarentegen is de omzetbelasting op advertenties, die voorlopig was gestaakt, met ingang van 1 Juni 1953 weer ingevoerd.

Voor het Algemeen Bestuur,
J. H. DE BOER, voorzitter,
T. VAN DER LINDEN, secretaris,
W. MEIJER, penningmeester.

*Verslag over 1953 van de Chemische Raad
van Nederland.*

De Raad vergaderde in 1953 één maal ter voorbereiding van de Conférence van de Union Internationale de Chimie in Stockholm, en voor het opstellen van voordrachten voor nieuwe leden per 1 Januari 1954.

Aan het einde van 1953 traden af als leden de Heren *van Arkel*, *van der Steur*, *Smittenberg* en *Verkade*. In hun plaats werden door de Algemene Vergadering op 23 December 1953 gekozen de Heren *Overbeek*, *Forbes*, *Coops* en *Berkhoff*.

Bovendien legde *van Nieuwenburg*, eveneens per 1 Januari 1954 het Secretariaat neer. Hij blijft echter nog tot 1956 gewoon lid van de Raad. De vergadering van de Raad op 21 Februari 1954 besloot als zijn opvolger aan te wijzen de Heer *Forbes* indien hij door de Algemene Vergadering als lid zou worden aangewezen. In plaats van de Voorzitter *Verkade*, die aftrad, werd door dezelfde vergadering als Voorzitter benoemd het lid *Wibaut*.

De secretaris,
C. J. VAN NIEUWENBURG.

*Verslag over 1953 van de Redactiecommissie
van het Chemisch Weekblad.*

In 1953 verschenen 52 nummers van het Chemisch Weekblad, totaal 988 bladzijden tekst bevattende, benevens 29 bladzijden registers en 18 bladzijden index op adverteerders en belangrijke gegevens uit de advertenties.

Het totaal aantal advertentiepagina's bedroeg 583.

Deze jaargang bevatte o.m. een nummer ter gelegenheid van het 50-jarige bestaan van de Nederlandse Chemische Vereniging (96 blz.) op 23 Juli en het verslag van de viering, 7 November, 36 blz., beide op speciaal papier gedrukt, benevens een gedeelte van de serie jubileum-bijdragen van de hand van

Prof. Dr. Ir. *H. I. Waterman*, over: *De ontwikkeling van de chemische industrie en de chemische technologie in de afgelopen 25 jaar in Nederland.*

Dr. *J. Overhöff* en Dr. *A. E. Schouten*, over: *Enkele aspecten der petrochemische industrie.*

Prof. Dr. *D. W. van Krevelen*, over: *Vijftig jaar steenkoolchemie.*

Dr. *H. W. Talen*, over: *De ontwikkeling der verf- en vernisindustrie en der toepassingen harer producten in de laatste 50 jaren.*

Ir. *D. J. van Wijk*, over: *De ontwikkeling van de kunststoffen gedurende de laatste 50 jaren.*

Prof. Dr. *H. Salmang*, over: *Keramische chemie in de grof- en fijnkeramiek.*

Ir. *G. van Gijn*, over: *Enkele fysisch-chemische aspecten van de vuurvaste steenindustrie.*

Dr. *G. H. Jonker*, over: *Keramische materialen voor de electrotechniek.*

Prof. Dr. *A. E. van Arkel*, over: *Vijftig jaren anorganische scheikunde.*

Verder verschenen in deze jaargang de verhandelingen en discussies van een viertal symposia over: *40 jaren röntgenanalyse* (7 Februari, 28 blz.), *Papier-electrophorese* (4 April, 24 blz.), *Toepassingen der Verdelingschromatografie* (2 Mei, 28 blz.) en *Specfotometrie* (11 Juli, 32 blz.).

Mede hierdoor was de copietoevoer ruim.

Onder het hoofd „Verhandelingen, Overzichten, Verslagen” verschenen 112 artikelen als volgt onderverdeeld:

Op analytisch gebied	11
Op anorganisch gebied	4
Op organisch gebied	4
Op fysisch-chemisch gebied	3
Op biochemisch gebied	1
Op technisch-wetenschappelijk gebied	42
Op theoretisch gebied	4
Op historisch gebied	13
Van persoonlijke aard	7
Verslagen	9
Korte of laboratoriummedelingen	10
Diversen	6

112

De korte artikelen, niet onder bovengenoemde rubrieken vallende, waren 38 in getal, verdeeld over 14 hoofden.

Op 1 Januari 1953 traden Prof. Dr. *D. W. van Krevelen* en Dr. *H. W. Talen* uit de Redactiecommissie. Hun plaatsen werden ingenomen door Dr. *M. C. Geerling* en Dr. Ir. *J. J. Leendertse*.

Gedurende het verslagjaar was daardoor de samenstelling van de commissie:

- Dr. *J. Hoekstra*, voorzitter.
- Ir. *J. P. F. Huese*, secretaris.
- Dr. *M. C. Geerling*, lid.
- Prof. Dr. *H. Gerding*, lid.
- Prof. Dr. *H. J. den Hertog*, lid.
- Dr. Ir. *J. J. Leendertse*, lid.
- Dr. *T. van der Linden*, gedelegeerd lid.

De secretaris,
J. P. F. HUESE.

*Verslag over 1953 van de Redactiecommissie
van het Recueil.*

Op 1 Januari 1953 traden uit de Redactiecommissie Dr. *H. Gerding* en Prof. Dr. *J. M. van der Zanden*, wier plaatsen werden ingenomen door Prof. Dr. *E. H. Wiebenga* en Prof. Dr. *H. J. den Hertog*.

De hoeveelheid copie was dit jaar zonder overvloedig te zijn als in 1952 toch zeer bevredigend. Ook de regelmaat van verschijnen liet weinig te wensen over, ofschoon het niet gelukte het Decembern timer, dat weer alleen de registers bevatte, voor het einde van het jaar het licht te doen zien.

De onderhandelingen over een combinatie van het Recueil en het Bulletin des Sociétés Chimiques Belges werden in het eerste gedeelte van het jaar voortgezet. Het bleek echter, dat het niet gelukte met de Belgische Verenigingen tot overeenstemming te komen met name ook wat betreft de verdeling der kosten. Een vergadering van de Redactiecommissie, aangevuld met een aantal oud-leden der Redactie, die in de afgelopen jaren met deze onderhandelingen bemoeienis hadden gehad, besloot daarom met algemene stemmen, aan het Algemeen Bestuur te adviseren de onderhandelingen op te schorten tot tijd en wijle het Bulletin een dergelijke ontwikkeling zou hebben gekregen, dat op meer gelijke voet tot een voor beide partijen aanvaardbare regeling gekomen zou kunnen worden. Het

Algemeen Bestuur verklaarde zich accoord met de conclusie, waartoe de Redactiecommissie was gekomen, en zond 'in deze geest bericht aan de beide Belgische verenigingen.

De omvang van jaargang 1953 bedroeg exclusief de registers 1098 bladzijden, inclusief 1156. Zij bevatte 132 artikelen, waarvan 83 in de rubriek organische en biochemie, 45 in die der anorganische en fysische chemie en 4 in die der analytische chemie. Van deze 132 artikelen verschenen er 117 in de Engelse, 11 in de Franse en 4 in de Duitse taal.

De Secretaris,
T. VAN DER LINDEN.

Verslag over 1953 van de Redactiecommissie voor de Tabellenlijst.

De werkzaamheden der Commissie hebben in het verslagjaar praktisch stilgelegen.

De Secretaris,
K. A. DE VRIES.

Verslag over 1953 van de Bibliotheekcommissie.

In het begin van het verslagjaar heeft de Commissie het voorlopige werkplan inzake de nieuwe uitgave van een „Boekenlijst” bestudeerd, hetgeen leidde tot een definitief werkplan dat in Mei 1953 ter goedkeuring aan het Algemeen Bestuur werd voorgelegd. Het bestuur kon zich geheel met het plan (zie Chem. Weekblad 49, 454 (1953)) verenigen en op de Huis-houdelijke Algemene Vergadering van 22 Juli 1953 werd het bestuursvoorstel om voorlopig maximaal f 5000.— beschikbaar te stellen voor voorbereidende werkzaamheden aangenomen (zie Chem. Weekblad 49, 731 (1953)). Verder werd de zeer gewaardeerde medewerking van de directie van het Kon./Shell-Laboratorium te Amsterdam verkregen, waardoor het mogelijk zal zijn voor een deel van de administratieve werkzaamheden van de ponskaarteninstallatie van dit laboratorium gebruik te maken.

Tegen het einde van het verslagjaar kon worden begonnen met het ponsen van de titels van enige rubrieken op basis van de gegevens van Chemical Abstracts.

Wat betreft de „Inventaris van Periodieken” werd in principe besloten, dat er in de toekomst gestreefd moet worden naar een Inventaris op bredere basis die evt. in samenwerking met andere verenigingen kan worden samengesteld of uitgegeven en waarvan de Kon. Nederlandse Chemische Vereniging een deel van de kosten kan dragen.

De Secretaris,
A. GORTER.

Verslag over 1953 van de Commissie tot Herziening van het Tarief voor Chemische Arbeid.

De Commissie heeft in het verslagjaar niet vergaderd, daar hiertoe geen directe aanleiding bestond. Met de Vereniging van Raadgevende Scheikundigen werd geregeld contact onderhouden inzake wijzigingen en aanvullingen van het huidige tarief. Aan enkele personen en instanties zijn inlichtingen over toepassing van het tarief verstrekt.

Aan het einde van het jaar gaven de Voorzitter, Dr. D. Mol en het lid J. H. van der Meulen de wens te kennen om gezondheidsredenen uit de Commissie te treden. Op de Algemene Vergadering van Decem-

ber 1953 werd in de vacature van Dr. Mol benoemd Dr. F. Hoeke te Rotterdam; de vacature van der Meulen moet nog worden vervuld.

De Secretaris,
L. H. LOUWE KOOIJMANS.

Verslag over 1953 van de Onderwijscommissie.

Met ingang van 1 Januari 1953 traden de volgende leden af:

Prof. Dr. J. M. Bijvoet te Utrecht (voorzitter) en mejuffrouw Dr. J. G. Modderman te Hilversum.

Als nieuwe voorzitter werd gekozen Prof. Dr. H. J. C. Tendeloo te Wageningen, als lid Dr. Ir. A. Stoeff te Hilversum.

Op 5 en 6 Januari werd gezamenlijk met Velines een herhaling van de vacantiecursus in de gebouwen van de B.P.M. te Amsterdam gegeven, die evenals de vorige op hoge prijs werd gesteld.

Voor de tweedaagse vacantiecursus eind Augustus in het Kunststoffen-instituut te Delft was veel belangstelling. Ook deze cursus was een groot succes.

Het symposium in de herfstvacantie verviel.

Aan de leden van de Onderwijscommissie werd een concept-enquête-formulier gezonden betreffende het Scheikunde-onderwijs.

De Secretaris,
D. VAN DER VEEN.

Verslag over 1953 van de Centrale Commissie voor het Analystexamen.

Op 1 Januari 1953 traden Dr. G. B. R. de Graaff en Prof. Dr. K. C. Winkler uit de Centrale Commissie. Zij werden opgevolgd door Ir. W. Sturm resp. Prof. Dr. H. W. Julius.

In de plaats van Dr. de Graaff werd Dr. J. P. W. A. van Braam Houckgeest bij referendum tot voorzitter der Centrale Commissie gekozen, terwijl Dr. A. Claassen tot derde lid van het Bureau der Centrale Commissie werd benoemd. Het Bureau was in 1953 dus als volgt samengesteld: J. P. W. A. van Braam Houckgeest, voorzitter, Dr. J. van der Lee, secretaris en Dr. A. Claassen.

Alle werkzaamheden verbonden aan de organisatie van de verschillende examens geschieden in 1953 op het Bureau van de Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging onder leiding van de Adjunctsecretaris der Vereniging, Dr. K. A. de Vries.

Het aantal kandidaten, dat aan de verschillende examens deelnam, vertoonde het volgende beeld.

Examen Algemene Ontwikkeling	275
Algemeen Analystexamen, eerste gedeelte	1556
Analystexamen II A	281
Analystexamen II B	86
Klinisch Analystexamen, eerste gedeelte, (Analystexamen I C)	265
Klinisch Analystexamen, tweede gedeelte (Analystexamen II C)	251
Gemengd analystexamen, diploma E	—
Botanisch analystexamen, eerste gedeelte (Analystexamen I F)	29
Botanisch analystexamen, tweede gedeelte (Analystexamen II F)	17

De examens hadden dit jaar een normaal verloop.

Het examen naar de algemene ontwikkeling, behorende bij het algemeen analystexamen, eerste gedeelte 1954, werd op 4 November 1953 afgenomen. Voor het overige moge verwezen worden naar het Verslag van de Analystexamens in 1953, opgenomen in het Chem. Weekblad 49, 980 (1953).

De Centrale Commissie vergaderde dit jaar eenmaal met de voorzitters van de examencommissies. Voorts vergaderde zij een keer met de Vereniging van Opleiders voor Analystexamens ter bespreking van de reorganisatieplannen voor de verschillende examens.

Het Bureau van de Centrale Commissie hield een algemeen oriënterende bespreking met het Bestuur van de Nederlandse Analysten Vereniging.

Ten gevolge van het vele mondelinge en schriftelijke overleg, dat in het kader van de reorganisatieplannen moest plaatsvinden, was het helaas niet mogelijk in het verslagjaar tot definitieve besluiten over de reorganisatie van de opleiding tot chemisch analyst te komen. Het ligt in de bedoeling hiermede niet te wachten tot de reorganisatie van alle examens gereed is, doch de herziening der eisen bij gedeelten in te voeren.

Verwacht mag worden, dat in de eerste helft van 1954 de Centrale Commissie de definitieve voorstellen inzake het algemeen analystexamen, eerste gedeelte en het vereenvoudigd analystexamen eerste gedeelte aan het Algemeen Bestuur ter goedkeuring zal kunnen voorleggen, zodat deze examens in 1955 volgens de nieuwe eisen zullen kunnen worden afgenomen.

Wat betreft de opleiding tot klinisch analyst, heeft voortgezet overleg met verschillende belanghebbende instanties nog niet geleid tot een uitweg uit de impasse waarin men geraakt was, al ziet het er wel naar uit, dat de standpunten elkaar naderen.

In de Nederlandse Antillen werd in 1953 aan een candidate het Klinisch Analystexamen, tweede gedeelte, afgenomen.

De candidate slaagde voor dit examen.

Aan het Algemeen Analystexamen, eerste gedeelte, in Suriname werd door 12 kandidaten deelgenomen. Aan 2 van hen werd het getuigschrift uitgereikt.

Een woord van dank aan allen, die, hetzij door het beschikbaar stellen van laboratoria en examenlokalen, hetzij als lid van een adviescommissie, als voorzitter of lid van een examencommissie of in andere hoedanigheid bijdroegen tot de vervulling van de taak der Centrale Commissie, moge dit verslag besluiten.

De Secretaris,
J. VAN DER LEE.

Verslag over 1953 van de Financiële Commissie.

In de samenstelling kwam geen wijziging. Zij bestond uit Dr. W. Meijer, aangewezen door het Algemeen Bestuur, Dr. Ir. K. L. van Schouwenburg en Ir. D. A. Tholen, de laatste als beherend lid.

Op de effecten werd een koerswinst behaald van f 11.338,99.

Aan rente werd gekweekt f 5.937,58, waarbij inbegrepen de opbrengst der Fellingagelden ad f 1015,—.

De boekhouding werd gecontroleerd door het 1e Nederlandse Accountantskantoor van 1883, Moret & Starke.

De Beheerder,
D. A. THOLEN.

Verslag over 1953 van de Commissie voor Vacantiecursussen.

De Commissie was over 1953 als volgt samengesteld:

Prof. Dr. O. F. Uffellie, voorzitter (K.N.M.P.);
Ir. J. W. L. van Ligten, lid (K.N.C.V.);
Dr. C. L. Harders, lid (K.N.M.P.);
Dr. J. van Dranen, secretaris (K.N.C.V.).

De Commissie kwam in het afgelopen jaar niet in vergadering bijeen, doch deed de verschillende werkzaamheden schriftelijk af.

Er werd in 1953 een vacatiecursus gehouden in het Laboratorium voor Analytische Scheikunde der Technische Hogeschool te Delft over „Kwalitatieve semi-microanalyse”, welke namens de Commissie door ons mede-lid Ir. J. W. L. van Ligten werd verzorgd. Een verslag van deze cursus is in het Chemisch Weekblad opgenomen (49, 778 (1953)). De belangstelling voor een vacatiecursus over polarografie was mede de aanleiding tot het te houden polarografie-symposium op 23 Maart 1954.

De Secretaris,
J. VAN DRANEN.

Verslag over 1953 van de Historische Commissie.

Gedurende het verslagjaar boekte onze Bibliotheek aanzienlijke aanwinsten, namelijk niet minder dan 176 boeken (145 door aankoop, 18 door schenking en 13 als bruikleen), terwijl 247 brochures en overdrukken werden ingeschreven (203 door schenking en 44 als bruikleen). Het leeuwendeel hiervan werd verkregen door aankoop (met behulp van een extra toelage door het Algemeen Bestuur van f 500,—) van een partij van 132 stuks uit de bibliotheek van Dr. Jorissen, waarbij deze zo welwillend was 203 overdrukken aan de bibliotheek af te staan. Hierdoor kwamen wij in het bezit van belangrijke werken als

G. Bugge, Buch der Grossen Chemiker;
J. Ferguson, Bibliotheca Chemica;
J. Priestley, Experiments and observations;
H. G. Söderbaum, Jac. Berzelius Bref;
R. Anschütz, August Kékulé;
Waite, Hermetic and alchemical writings of Paracelsus.

De werkzaamheden aan het catalogiseren der aanwinsten zijn geëindigd en een uitgave van een catalogus van het huidige boekenbezit staat in het verschiet.

De Secretaris,
R. J. FORBES.

Verslag over 1953 van de Commissie ter bevordering van het wetenschappelijk-chemische onderzoek door jonge Nederlandse chemici.

Gedurende 1953 genoten vier chemici een ondersteuning, die hen reeds in 1952 was toegezegd. Er kwamen twee nieuwe aanvragen binnen, waarvan er een moest worden afgewezen. Sinds 1 September 1953 genoten nog twee chemici van een stipendium. De Commissie is intussen op haar eigen verzoek door de Algemene Leden-vergadering op 23 December 1953 ontbonden.

De Secretaris,
J. J. HERMANS.

BALANS PER 31 DECEMBER 1953.

Activa

Geldmiddelen:	
Kas	f 1.527,53
Postrekening no. 7680	" 4.432,15
Postrekening no. 543575	" 1.466,79
Rotterdamsche Bank	" 15.719,50
Amsterdamsche Bank	" 419,96
Rijkspostspaarbank	" 234,67
Nutspaarbank	" 11.489,71
Hypotheek U/G	f 35.290,31
Effecten	" 23.000,—
Kantoormeubilair	" 136.066,84
Archief jaargangen Recueil	" 1,—
Stichting Recueilfonds	" 1,—
Te vorderen contributies en abonnementsgelden	" 6.486,62
Diverse vorderingen en vooruitbetaalde kosten	" 2.069,60
	" 5.500,—
Analyst-examen:	
Saldo postrekening no. 173900	f 67.889,55
Af: vooruitontvangen examengelden en nog te betalen kosten	" 55.340,91
	f 12.548,64
Bij: vooruitbetaalde kosten	" 428,80
	f 12.977,44
	f 221.392,81

Lasten

	Rekening 1952	Begroting 1953	Rekening 1953
D. B. Centen's Uitgevers Mij.	f 28.108,21	f 26.500,—	f 27.982,23
Vertaalkosten en honoraria	" 1.709,18	" 1.800,—	" 1.847,43
Diversen (Cliché's en assurantie)	" 1.117,04	" 1.000,—	" 1.120,80
	f 30.934,43	f 29.300,—	f 30.950,46

Nagezien en accoord bevonden.

's-Gravenhage, 19 Maart 1954.

Eerste Nederl. Accountantskantoor van 1883

Moret & Starke.

w.g. A. H. K. MOOR.

J. H. P. de l'ECLUSE.

Passiva

Vermogen 1 Januari 1953	f 125.655,25
Bij: koersstijging effecten	" 11.274,30
erfenis Korteweg (restant)	" 303,82
opbrengst Jaargangen Recueil	" 1.161,50
voordelig saldo 1953	" 6.215,23
	f 144.610,10
Reserve Chemiehuis	" 10.000,—
Reserve Recueil	" 11.431,40
Crisisfonds	" 9.629,87
Reserve voor bijzondere doeleinden	" 20.000,—
D. B. Centen's Uitgevers Mij., Amsterdam	" 11.237,96
Commissie wetenschappelijk onderzoek jonge chemici	" 5.253,23
Reserve Internationale vertegenwoordiging	" 671,89
Vooruitontvangen contributies en abonnementsgelden	" 4.459,80
Diverse schulden en nog te betalen kosten	" 4.098,56
	f 221.392,81

Lasten EXPLOITATIEREKENING VAN HET RECUEIL DES TRAVAUX CHIMIQUES DES PAYS-BAS.

Baten

	Rekening 1952	Begroting 1953	Rekening 1953
Afdracht Recueilfonds	" 2.037,95	f 2.200,—	f 6.486,62
Abonnementen van leden	" 6.997,—	" 7.500,—	" 7.824,—
Aandeel idem niet-leden	" 9.625,09	" 9.000,—	" 15.040,29
Losse nummers, registers, enz.	" 710,62	" 360,—	" 690,71
Nadelig saldo	" 11.563,77	" 10.240,—	" 908,84
	f 30.934,43	f 29.300,—	f 30.950,46

STAAT VAN BATEN EN LASTEN.

Baten

Lasten	Rekening 1952			Rekening 1953			Rekening 1953		
	Rekening 1952	Begroting 1953	Rekening 1953	Rekening 1952	Begroting 1953	Rekening 1953	Begroting 1953	Rekening 1953	
Salarissen	f 23.560,80	f 25.935,—	f 25.794,04	f 55.330,38	f 57.000,—	f 58.717,35		f 58.717,35	
Pensioenpremies en Sociale Lasten	" 5.576,—	" 5.500,—	" 4.602,78	" 7.890,—	" 7.900,—	" 8.630,—		" 8.630,—	
Pensioen	" 1.000,—	" 1.000,—	" 1.000,—	" 5.284,98	" p.m.	" 7.667,39		" 7.667,39	
Kosten Secretariaat	" 6.857,08	" 6.000,—	" 7.088,83	" 6.000,—	" 6.000,—	" 6.000,—		" 6.000,—	
Kosten Algemeen Bestuur	" 1.611,43	" 1.200,—	" 1.080,46	" 6.696,—	" 4.500,—	" 6.213,84		" 6.213,84	
Kosten Algemene Vergaderingen	" 1.934,80	" 5.000,—	" 11.041,14	" 203,—	" 900,—	" 201,95		" 201,95	
Commissies	" 1.255,77	" 400,—	" 1.132,16	" 5.983,63	" 900,—	" 4.617,64		" 4.617,64	
Saldo commissie U.T.K.	" 73,89	" —,—	" 333,17	" 2.266,64	" —,—	" —,—		" —,—	
Secities en Afdelingen	" 1.175,29	" 800,—	" 600,—	" 2.266,64	" —,—	" —,—		" —,—	
Union en Tables Annuelles	" 2.252,37	" 2.250,—	" 2.236,68	" 1.000,—	" 1.000,—	" —,—		" —,—	
Reserve Intern. Vertegenw.	" 500,—	" 1.000,—	" 1.000,—	" —,—	" —,—	" —,—		" —,—	
Lidmaatschappen	" 469,—	" 600,—	" 406,—	" —,—	" —,—	" —,—		" —,—	
Kosten Chemisch Jaarboekje	" 4.014,16	" 3.725,—	" 3.931,32	" —,—	" —,—	" —,—		" —,—	
Nadelig saldo Chemisch Weekblad	" 3.152,59	" 11.650,—	" 4.184,02	" —,—	" —,—	" —,—		" —,—	
Nadelig saldo Recueil	" 11.563,77	" 10.240,—	" 908,84	" —,—	" —,—	" —,—		" —,—	
Kosten Tabellenlijsten	" 17.955,98	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—		" —,—	
Afschrijving Ringbanden	" 5.478,46	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—	" —,—		" —,—	
Diverse lasten	" 1.223,24	" 1.000,—	" 493,50	" —,—	" —,—	" —,—		" —,—	
Reserve voor bijzondere doeleinden	" —,—	" —,—	" 20.000,—	" —,—	" —,—	" —,—		" —,—	
Voordelig saldo 1953	f 89.654,63	f 76.300,—	f 92.048,17	f 89.654,63	f 76.300,—	f 92.048,17		f 92.048,17	

EXPLOITATIEREKENING VAN HET CHEMISCH WEEKBLAD.

Baten

Lasten	Rekening 1952			Rekening 1953			Rekening 1953		
	Rekening 1952	Begroting 1953	Rekening 1953	Rekening 1952	Begroting 1953	Rekening 1953	Begroting 1953	Rekening 1953	
D. B. Centen's Uitgevers Mij.	f 21.768,62	f 22.600,—	f 16.733,45	f 4.640,50	f —,—	f —,—	f —,—	f —,—	
Honoraria	" 2.400,63	" 2.400,—	" 2.327,78	" 20.004,16	" 17.000,—	" 15.520,14	" 17.000,—	" 15.520,14	
Diversen (cliché's en omzetbelasting 1952)	" 4.367,38	" 4.300,—	" 2.873,55	" 739,38	" 650,—	" 2.120,92	" 650,—	" 2.120,92	
				" —,—	" —,—	" 109,70	" —,—	" 109,70	
				" 3.152,59	" 11.650,—	" 4.184,02	" 11.650,—	" 4.184,02	
				f 28.536,63	f 29.300,—	f 21.934,78	f 29.300,—	f 21.934,78	

Nagezien en accoord bevonden.

's-Gravenhage, 19 Maart 1954.

Eerste Nederl. Accountantskantoor van 1883
Moret & Starke.

w.g. A. H. K. MOOR.
J. H. P. de l'ECLUSE.

*Verslag over 1953 van de Commissie voor
Uitgebreidere Theoretische Kennis
(Commissie U.T.K.).*

De samenstelling van de Commissie bleef ongewijzigd, nl.

Ir. H. J. Rijks, voorzitter.

Prof. Dr. L. J. Oosterhoff, secretaris.

Dr. H. A. Boekenoogen.

Dr. G. B. R. de Graaff.

Dr. P. W. Haayman.

Dr. A. H. H. van Royen, buitengewoon lid.

Dr. T. v. d. Linden, gedelegeerd lid.

De vergaderingen der Commissie werden tevens bijgewoond door:

Dr. K. A. de Vries, adj. secr. der Kon. Ned. Chem. Vereniging.

Dr. A. H. H. van Royen is buitengewoon lid van de Commissie en vertegenwoordiger van de Nederlandse Analysten Vereniging.

Aan de tentamens werd deelgenomen door 57 kandidaten, die gezamenlijk 63 tentamens aflegden (vorig jaar waren deze cijfers 74, resp. 88).

Het aantal kandidaten, dat in de verschillende vakken tentamens heeft gedaan, luidt:

	geëxamineerd	geslaagd
Wiskunde	13	9
Organische Chemie	30	16
Natuurkunde	7	4
Fysische Chemie	13	11

De resultaten waren voor alle vakken, doch speciaal voor Wiskunde, aanzienlijk beter dan in 1952. Wellicht mag hieruit geconcludeerd worden, dat een beter besef groeiende is voor de eisen, die de U.T.K.-studie stelt. Dit kan tevens de oorzaak zijn van het verschijnsel, dat het aantal kandidaten, dat aan de tentamens deelneemt, dalende is.

Op verzoek van de Nederlandse Analysten Vereniging werd besloten de tentamens voortaan in September in plaats van in Juni af te nemen.

Er werden 3 U.T.K.-diploma's uitgereikt, zodat het aantal gediplomeerden thans 4 bedraagt.

Er kwamen verscheidene verzoeken binnen om vrijstelling van de eis, dat men in het bezit moet zijn van een diploma tweede gedeelte Analystexamen om tot de U.T.K.-tentamens te worden toegelaten.

In een aantal gevallen was de Commissie van mening, dat de gevraagde vrijstelling verleend kon worden, in een aantal andere besloot de Commissie de aanvrager te adviseren eerst een diploma Analystexamen tweede gedeelte te behalen.

Het bleek wenselijk in het „Chemisch Weekblad” een mededeling te laten verschijnen over de gedragslijn die de Commissie volgt bij deze vrijstellingen. Het werd duidelijk, dat verschillende bezwaren die wel genoemd worden tegen het handhaven van de eis, dat de U.T.K.-candidaat in het bezit moet zijn van een diploma tweede gedeelte, zullen komen te vervallen, wanneer een examen IIB in fysisch-chemische richting kan worden afgelegd.

Van verschillende zijden is de wens te kennen gegeven om naast een tentamen Organische Chemie een tentamen Anorganische Chemie in te stellen, waarbij de kandidaat tussen deze beide zal kunnen kiezen. Er wordt thans nagegaan in hoeverre aan deze wens tegemoet kan worden gekomen.

Verschillende personen werden bereid gevonden als mentor voor U.T.K.-studenten op te treden. In een enkel geval bleek het niet mogelijk een mentor te vinden.

Op grond van de ervaring van de laatste jaren is het duidelijk geworden, dat een herziening van de programma's, zowel wat de inhoud als de formulering betreft, zeer gewenst is. De programma's zullen binnenkort in gewijzigde vorm worden gepubliceerd.

De Secretaris,

L. J. OOSTERHOFF.

*Verslag over 1953 van de Commissie Tewerkstelling
en Crisisfonds.*

Evenals de laatste jaren bestond ook ditmaal weer het werk van het Bureau der Commissie slechts uit het behulpzaam zijn van hen, die een positie, verandering van positie of bijwerk zochten, en wel door plaatsing van een mededeling onder nummer in de rubriek „Gevraagde betrekkingen” in het Chemisch Weekblad.

De rubriek „Aangeboden betrekkingen” in het Weekblad doet zien, dat er doorlopend nog vraag naar academisch gevormde chemici blijft bestaan.

Op 1 Januari 1954 bedroeg het aantal ingeschrevenen bij de Chemische Arbeidsbeurs 22, allen met academische opleiding. De meesten dezer zoeken verandering van positie of bijwerk. Het aantal ingeschreven analisten in de laatste jaren is te verwaarlozen. Enerzijds zal dit een gevolg zijn van de voortdurende vraag naar analisten, anderzijds van het bestaan van een plaatsingsbureau van de Nederlandse Analysten Vereniging. Reeds eerder werd met deze Vereniging afgesproken, dat zich bij de Chemische Arbeidsbeurs aanmeldende analisten naar het plaatsingsbureau der Analysten Vereniging zouden worden verwezen. Er meldde zich echter niemand meer aan. 17 brieven, waarin werkzoekenden op in dag-, week- en maandbladen voorkomende advertenties opmerkzaam werden gemaakt, werden verzonden.

De uitgaven der Commissie, wederom slechts uit portie bestaande, waren f 8.14. Zij werden ten laste van de kas der Vereniging geboekt.

De Secretaris,

T. VAN DER LINDEN.

*Verslag over 1953 van de Commissie voor
Maatschappelijke Belangen.*

De Commissie vergaderde in het verslagjaar twee maal ter vaststelling van het aan het Algemeen Bestuur uit te brengen rapport over de in 1951 gehouden enquête naar de materiële positie van de academisch gevormde chemici in Nederland.

Omstreeks medio 1953 werd dit rapport ter kennis van het Algemeen Bestuur gebracht, dat besloot het door afdrucken in het Chemisch Weekblad ter kennis van de leden en van andere belangstellenden te brengen. Dit is inmiddels geschied (zie Chem. Weekblad 49, 885 (1953)).

De Secretaris,

K. A. DE VRIES.

Boekbesprekingen

665.5 : 53.081 (083.4) + 665.5 : 536.7.081 (083.4)

Frederick D. Rössini, Silliman Professor and Head of the Department of Chemistry and Director of the Petroleum Research Laboratory at the Carnegie Institute of Technology, Professor Kenneth S. Pitzer, Raymond L. Arnett, Rita M. Braun, George C. Pimentel. Selected Values of Physical and Thermodynamic Properties of Hydrocarbons and Related Compounds. Comprising the Tables of the American Petroleum Institute Research Project 44 Extant as of December 31, 1952. Published for the American Petroleum Institute by Carnegie Press, Pittsburgh, Pennsylvania, 1953, 20 × 27 cm, XI + 1050 pp., \$ 7.—.

Sinds Juli 1942 zijn deze tabellen losbladig verzameld en door verschillende instituten gecontroleerd. Alleen die getallen zijn opgenomen, die de critiek kunnen doorstaan. In de 765 tabellen zijn de volgende gegevens vermeld van systematisch gerangschikte koolwaterstoffen: kookpunten met temperatuurcoëfficiënten bij druktoeneming; brekingsindices; dichtheden bij 20 en 25° C; soort. gew. bij 60° F; stolpunten in °C en °F; mol. volume en mol. refractie, spec. dispersie; viscositeit in centipoises; kinematische visc. in centistokes; dampspanningen met kookpunten; kritische druk, temp., dichtheid, volume en compressiefactor; oppervlaktenspanning; verdampingswarmte; entropie; verbrandingswarmte; vormingswarmte en triplepunten.

Broederlijk zijn na elkaar afgedrukt tabellen met gegevens voor temp. van 0 tot 1500° K; — 273,16 tot 1200° C en — 459,69 tot 800° F. Hoe lang zullen de Angelsaksen nog in graden Fahrenheit denken?

Verder vinden wij 191 pp. literatuur-opgaven, waarin vele Nederlanders zijn genoemd.

Bij het gebruik werden slechts vier drukfoutjes gevonden, maar ze zijn niet hinderlijk en direct te vinden. Inderdaad is het een schitterend werk, ook wat uitvoering betreft.

Blijkbaar heeft men zich georiënteerd naar Lewis & Randall „Thermodynamics and free energy of Chemical Substances” (1923) wat betreft tekens en gedachtengang. Een oningewijde zou gemakkelijk verkeerde gevolgtrekkingen kunnen maken uit de tabel op p. 444, waar men de vormingswarmten vindt van water en kooldioxyde bij verschillende temperaturen. Hier zijn positieve getallen gegeven voor „combustion”, dus de z.g. exotherme stoffen. In de tabellen, die hierop volgen, geeft men voor de thermodynamische/vormingswarmten ΔH_f° echter positieve getallen voor „endotherme” verbindingen als aethen en aethyn, en negatieve getallen voor methaan en aethaan, enz.

Physici en chemici, die bezig zijn met thermodynamische problemen op aardolie gebied, zullen dit uitstekende werk zeker met vrucht kunnen gebruiken.

* * * F. M. G. Cochius.

547.96

Institut International de Chimie Solvay, Neuvième Conseil de Chimie. Les Protéines. Rapports et Discussions publiés par les Secrétaires du Conseil. Ed. R. Stoops, Bruxelles, 76 Coudenberg, 1953, 350 pag., 39 fig., 17 × 25 cm, B.frs 625,—, geb. B.frs 700,—.

Dit zeer verzorgde boek bevat de voordrachten, die onder auspiciën van het Institut International de Chimie Solvay van 6—14 April 1953 in Brussel gehouden zijn. Men treft de volgende bijdragen aan:

K. O. Pedersen, The Molecular weights of proteins.

L. Pauling, The configuration of polypeptide chains in proteins.

L. Bragg, X-ray analysis of protein structure.

J. D. Watson, F. H. C. Crick, The stereochemical structure of DNA (note complémentaire).

A. C. Chibnall, Chemical constitution of the proteins.

R. L. M. Syngé, Electrophoreses, chromatography and related physical methods in application to future requirements of protein chemistry.

V. Desreux, F. Fredericq, Fractionnement et purification de protéines.

M. L. Anson, The denaturation of proteins.

K. Linderström-Lang, Degradation of proteins bij enzymen.

H. Theorell, Some relations between prosthetic groups and proteins.

De voordrachten zijn zonder uitzondering belangwekkend en gedeeltelijk zelfs boeiend geschreven. Enkele auteurs, vooral Anson en Syngé, leggen sterk de nadruk op het feit, dat de experimentele kennis op vele gebieden der proteïne-chemie nog zeer onvolmaakt is; op talloze hiaten wordt gewezen.

De auteurs geven veelal hun persoonlijke visie op de behandelde problemen. Het in extenso opnemen der discussies, die op de voordrachten volgden, verhoogt de waarde der uitgave sterk.

Het werk vormt een belangrijke en welkome bijdrage tot de proteïne-literatuur.

J. F. Arens.

677.47

* * *
Fibres from synthetic Polymers, Edited by Rowland Hill, B.Sc., Ph.D., Imperial chemical Industries, Ltd., „Terylene” council, Welwyn and Manchester. Elsevier's Polymer Series No. 6. Elsevier Publishing Co., Amsterdam—New York, 1953, XV + 554 blz., 180 fig. en vele tabellen, 17 × 25 cm, geb. 80 sh. (f 42,50).

Met grote vreugde zal ieder, die zich interesseert voor de macromoleculen en meer in het bijzonder voor de kunstvezelstoffen, het verschijnen van dit boek hebben begroet.

De lacune op dit terrein, het ontbreken van een verzamelwerk uitsluitend over de synthetische vezels, is daarmee gevuld. De behandeling gaat uit van wetenschappelijk en niet van technisch standpunt, d.w.z. de rangschikking is in wezen niet naar het vezeltype, doch naar de aard van de chemische of fysische verschijnselen.

Dit wordt duidelijker door een verkorte inhoudsopgave der hoofdstukken: Inleiding door R. Hill; Kinetics of polymerisation Reactions door H. W. Melville; Energetics of polymerisation Reactions door (wijlen) M. G. Evans; Fibre-Forming vinyl polymers: preparation door R. B. Richards, L. B. Morgan en I. Harris; Principles of Polycondensation door R. J. W. Reynolds; Polyamides, Polyesters and Polyurethanes door R. J. W. Reynolds; Miscellaneous Fibre-forming cond. polymers door R. J. W. Reynolds; Molec. weight and molec. weight distribution door F. D. Hartley; Molecular Structure door C. W. Bunn; Polymer Texture door C. W. Bunn; Structure of crystalline Regions door C. W. Bunn; Melting and Second Order Transition Phenomena door C. W. Bunn; Solubility door E. E. Walker; Fibres by Melt Extrusion door R. M. Lodge; Fibres by wet spinning Processes door J. M. Preston; Fibres by dry spinning Processes door W. Frey and A. Sippel; Polyamide Fibres door A. R. Munden; Polyester Fibres door I. Marshall and J. R. Whinfield; Vinyl and Acrylic Fibres door G. H. Fremon; The dyeing of synthetic fibres door T. Vickerstaff.

De rijkdom van de behandelde stof wordt door bovenstaande opgave niet voldoende recht gedaan, want ieder onderwerp is uitvoerig en duidelijk besproken in vrijwel alle aspecten. Zeer belangrijk is daarbij, dat de schrijvers

zich niet beperkt hebben tot het gebied der vezelstoffen alleen. In wezen omvatten vele der hoofdstukken eigenlijk alle mogelijke reactieproducten uit de desbetreffende groepen. Dit is niet alleen van belang voor de ruime blik op het geheel, doch ook omdat soms de onbruikbare polymeren van heden door keuze van andere omstandigheden, methodes, enz. kan worden tot de bruikbare vezelstof van morgen. Behandeling van en vergelijking met natuurlijke vezelstoffen (o.a. wol) zouden hier en daar uitvoeriger kunnen zijn, speciaal wat betreft de moleculaire opbouw en het gedrag bij rek.

Natuurlijk overlappen vele hoofdstukken elkaar; dit is geen bezwaar. De bespreking van hetzelfde onderwerp door een andere specialist van een ander standpunt uit werkt gewoonlijk verhelderend.

Aan de opzet van het boek kleefte evenwel één ernstig bezwaar. Gezien de belangrijke inhoud, de vele gegevens, de rijke documentatie, enz. zal dit werk, dat een geheel eigen plaats inneemt, vaak ook moeten dienen als naslagwerk. En daarvoor is dit register, hoe uitgebreid dan ook, door zijn opzet ten eenmale onvoldoende. Dit viel mij het eerst op toen ik (tevergeefs) zocht naar de bekende grafiek van het verband tussen het percentage vinylchloride in het monomerenmengsel en ditzelfde percentage in de ontstane polymeer bij de copolymerisatie van vinylchloride met acrylonitril. Voorts bleek het onmogelijk aan de hand van het register van één bepaalde vezel alle gegevens te verzamelen (zo komt men bijv. voor Orlon niet terecht bij de tabel van pag. 463, noch bij het gehele hoofdstuk 19). Het T₂ punt (second order transition point) van Vinyon N (91^b volgens andere literatuur) heb ik ondanks veel zoeken niet kunnen vinden, ofschoon dit niet bewijst, dat deze temperatuur niet in het boek staat. Hoe kan hier iemand ooit ontdekken wat Perlon T en Perlon L is? De enige oplossing is volgens mij achter het register een lijst toe te voegen in de trant van die achterin „Synthetic Detergents” van John W. Mc. Cutcheon, waarin kolommen zijn voor: 1e. alle handels-, gebruiks- en wetenschappelijke namen der stoffen, 2e. polymeer-eenheden en eventueel uitgangsmoederen, 3e. alle pagina's waar deze stof voorkomt (al dan niet met name genoemd).

Nog een kleine vraag: Is het wel gewenst Mersol een zeep te noemen, ook al is het een Na-zout en een „detergent” (zie pag. 70)?

Deze opmerkingen doen aan mijn grote waardering voor dit prachtige werk niets af, integendeel zij zijn een poging de waarde ervan nog te verhogen. Rest nog, voor deze uitgever eigenlijk overbodig, de mededeling, dat papier, band, druk, enz. tot in de puntjes verzorgd zijn.

E. S. Levison.

664 : 539.3

G. W. Scott Blair, *Foodstuffs, their Plasticity, Fluidity and Consistency*. Vol. IV of Deformation and flow, Amsterdam, North-Holland Publishing Company, 1953, 14 x 22 cm, 264 pages, 91 fig., prijs geb. f 25,— (£ 2.10.0).

De chemische samenstelling van voedingsmiddelen is in de handboeken over levensmiddelenchemie uitvoerig beschreven. Niet minder belangrijk zijn de fysische eigenschappen, waarvan de rheologische eigenschappen de allerbelangrijkste zijn.

Dit werk behandelt deze door verschillende secties uit de levensmiddelenindustrie onder de loupe te nemen.

De indeling van de behandelde stof luidt als volgt:

Chapter I. J. Hofstee and A. H. A. de Willigen, Starch.

Dit hoofdstuk, geschreven door 2 zetmeelexperts, is stellig ook van belang voor zeer velen, wier interesse buiten de voedingsmiddelensector ligt. Zetmeel vindt in tal van industrieën zijn toepassing, zodat dit hoofdstuk van waarde is voor ieder, die in laboratorium of bedrijf met zetmeel te maken heeft.

Chapter II. D. H. Greup and H. M. R. Hintzer, Cereals. Zetmeel is ook een belangrijk bestanddeel van bloem. De coördinatie met Chapter I is dan ook voortreffelijk te noemen. Uitvoerig worden in dit hoofdstuk de rheologische eigenschappen van deeg behandeld. Interessant is het mechanische model, bestaande uit 6 veren, dat gebruikt wordt om het visco-elastisch gedrag van deeg te verklaren.

Chapter III. G. W. Scott Blair, Rheology of Milk, Cream, Icecream, Mixes and Similar Products.

Hocwel melk slechts geringe afwijkingen van een Newtonse vloeistof vertoont, heeft room rheologische bijzonderheden. Veel aandacht wordt in dit hoofdstuk besteed aan het theoretische verband van verschillende fysische eigenschappen.

Chapter IV. H. Mulder, The consistency of butter.

Aangezien boter uit room gemaakt wordt, vinden we haar rheologie hier in nauw verband met het vorige hoofdstuk behandeld. De verschillende apparatuur nodig ter meting van de rheologische eigenschappen en de interpretatie van deze metingen worden hier besproken.

Chapter V. M. Baron and G. W. Scott Blair, Rheology of Cheese and Curd.

De aanzienlijke hoeveelheid werk, die aan kaas gedaan is om haar rheologie te benaderen, wordt uitvoerig beschreven. Een vollediger overzicht vindt men in de onlangs verschenen monographie van M. Baron (1952).

De volgende hoofdstukken handelen over voedingsmiddelen, die niet op grote schaal industrieel gemaakt of verwerkt worden.

Chapter VI. J. Pryce-Jones, The rheology of Honey.

Chapter VII. H. G. Harvey, The rheology of certain miscellaneous Food Products.

Dit hoofdstuk beschrijft zeer vele experimenten, gedaan op andere materialen als chocolade, toffees, marsepein.

Chapter VIII. R. Harper, Psycho-rheology of Foodstuffs.

Met dit hoofdstuk, dat de methodes der psychophysica en het gebruik der statistiek (factor analyse) beschrijft, wordt dit werk afgesloten.

Zo is een zeer belangrijke monographie ontstaan, welke goed gedocumenteerd is met literatuurverwijzingen en vele rheologische ontdekkingen onder het oog van de industrie brengt.

A. Harsveldt.

* * *

664.2

Starch and its derivatives by J. A. Radley, M.Sc., F.R.I.C., under the Editorship of E. Howard Tripp, Ph.D. Third Edition (Revised and Enlarged). Vol. II. London, Chapman and Hall Ltd., 1953, XI + 465 pp., ills., 13,5 x 21,5 cm, geb. 36 sh.

Met het hier aangekondigde tweede deel is dit werk compleet. Het is verdeeld in drie gedeelten: 1. Bereiding; 2. Industriële toepassing; 3. Onderzoek en analyse van zetmeel en zetmeelproducten. Deskundigen op elk dezer gebieden verleenden hun medewerking. Een serie fraaie microfotografen is aan het slot opgenomen. Met een groot aantal literatuur-opgaven en vermelding van octrooien wordt elk der drie gedeelten besloten, terwijl een auteursregister en een onderwerpen-register aan het einde van het boek zijn opgenomen.

Door de bijzondere aandacht, die gegeven wordt aan de eigenschappen van verschillende soorten zetmeel, hun derivaten en de toepassingen, is er een werk ontstaan van encyclopaedisch karakter, waardoor de lectuur van dit boek soms wat moeilijk valt. Er wordt echter zoveel geboden, dat men over een onderwerp spoedig en gemakkelijk wordt voorgelicht. Dit is ook vooral de bedoeling van Howard Tripp geweest, zoals blijkt uit zijn voorwoord — dat gelijkkluidend is met dat in het eerste deel — als hij zegt: „he (i.e. the monograph writer) must pick up

the plums to save others from the indigestion that follows eating the whole pie".

Het is de grote verdienste van dit boek, dat het de lezer deze indigestie spaart en hem doet waarderen wat geboden wordt.

De beide delen van dit werk zijn zeer belangrijk voor ieder, die zich voor het onderwerp interesseert. Het wordt warm aanbevolen.

H. J. C. Tendeloo.

665.5

The Science of Petroleum, Volume V, Part II: Synthetic Products of Petroleum, General Editors Dr. B. T. Brooks and Dr. A. E. Dunstan. Oxford University Press, London, New York, Toronto, 1953, 29 × 21 cm, 329 pag., prijs in U.K. 100 sh.

Naarmate de ontwikkeling van wetenschap en techniek sneller voortgang vindt, wordt het moeilijker moment-opnamen vast te leggen in handboeken, die geacht worden op het punt van vaktechnische informatie vrijwel volledig te zijn.

Want dat is toch eigenlijk de stille reputatie en de openlijk beleden pretentie van The Science of Petroleum.

Toen in 1938 de 4 forse delen van dit verzamelwerk verschenen, werden zij in het voorwoord aangediend met vermelding van de volgende doelstelling:

The purpose of the present work is to provide a balanced and comprehensive treatise that shall be critical in treatment and embrace every aspect of the prospecting, production, refining, and transport of mineral oil and gas. The Editors realize that inevitably a certain amount of overlapping has occurred, but they have endeavoured, within the limits and the scope of the work, to allow each contributor freedom to develop his own treatment of his special subject.

Men voorzag dus meer overlappings dan hiaten. Inmiddels werden meteen „supplementary volumes” toegezegd en daarvan is nu in de voorzomer van 1953 als derde band verschenen het bovenvermelde boek over petrochemische producten. Tevoren verscheen in 1950 een aanvullend deel over „Crude Oils” en in 1953 over „The World Oil Fields”.

Dit nieuwe deel kan zeer wel dienst doen als informatie-bron voor de ontwikkeling van na 1938. Echter blijkt de tijd tussen de verschijningsdatum van het boek en de afsluitingsdatum der copie belangrijk groter te zijn dan wenselijk is om aanspraak te kunnen maken op het epitheton „up-to-date”. De literatuurverwijzingen gaan praktisch alle terug tot de jaren vóór 1949, zodat enkele belangrijke ontwikkelingen der laatste jaren buiten beschouwing gebleven zijn. De „platforming” bijv. is slechts ter-

loops vermeld. Ook de acetyleenchemie heeft minder aandacht gekregen dan haar in een overzicht, als hier bedoeld werd, toekomt.

De 54 auteurs van dit boek hebben niettemin in 28 hoofdstukken een schat van wetenschappelijke en technische gegevens verwerkt en geordend tot een compendium, dat een belangrijke aanvulling is op het vierdelige hoofdwerk van 1938.

De indeling van het boek maakt een onlogische indruk. Eerst worden in „Section 1” allerlei synthetische producten behandeld, „petro-chemicals” in de ruimste zin van het woord, en daarna brengt „Section 2” de beschrijving van de raffinaderij-processen, die de grondstoffen van de tevoren behandelde petrochemische producten leveren. De bruikbaarheid van dit overigen „verdienstelijke boek wordt daardoor echter niet beperkt. Het kan begroet worden als een belangrijke aanwinst van de in boeken gebundelde petroleum-litteratuur.

A. E. Schouten.

547(083)

Leigh C. Anderson, Professor of Chemistry, University of Michigan, and Werner E. Bachmann, Late Moses Gomberg University Professor of Chemistry, University of Michigan, A Manual for the Organic Chemistry Laboratory. John Wiley and Sons, Inc., New York, Chapman and Hall, Ltd., London, 1953, XVI + 164 blz., 28 × 22,5 cm, in spiraalband met stevig papieren omslag, prijs \$ 2,75.

De titel van dit boek kan verwachtingen opwekken, die niet door de inhoud worden vervuld: het is nl. een handleiding voor het beginnerspracticum in de organische scheikunde. Over het algemeen voldoet het aan de eisen, die men aan een dergelijk werk stelt. Zestig experimenten geven een goede verscheidenheid van laboratoriummethodes, reactiesoorten en verbindingsklassen. Heterocyclische verbindingen zijn, zoals gewoonlijk, slechts schaars vertegenwoordigd, biochemische preparaten in 't geheel niet — de bereiding van glucosazon of van campher uit pineen kan men hiertoe m.i. niet rekenen. Zolang geen apart practicum biochemie wordt gegeven — in de V.S. is dit misschien wel het geval — moet op het organisch practicum toch ook aandacht worden besteed aan eenvoudige isolaties van natuurproducten e.d.

Het werk is vooral geschikt voor een eerste, cursorisch practicum: er wordt maar weinig tot zelfstandige arbeid aangespoord, naar litteratuur wordt niet verwezen, de bijgevoegde theorie is zeer beknopt. Het zal het practicum nauwelijks overleven, maar het is niet duur.

M. J. D. van Dam.

Personalia

Prof. Dr. Oldřich Tomiček †. Verleden jaar is in dit Weekblad (op blz. 857) vermeld het overlijden op 21 October 1953 van Prof. Tomiček, lid onzer Vereniging. Een mededeling van Prof. J. Heyrovský, verschenen in „Nature” van 13 Februari 1954, is aanleiding het volgende mede te delen over deze Tsjechische chemicus, die gedurende 25 jaren de analytische en pharmaceutische chemie heeft gedoceerd aan de Karel-Universiteit, gesticht door Karel IV in 1348 te Praag.

Tomiček was op 10 October 1891 in die stad geboren. Hij studeerde aan genoemde Universiteit, waar hij zijn wetenschappelijke aanleg toonde in enige publicaties met Prof. B. Brauner (zie over deze: Chem. Weekblad 22, 242—247; 1925). Hij verkreeg de graad van pharmaciae magister kort voor het uitbreken van de eerste wereldoorlog, waarin hij als militair apotheker te Irnsbruck vertoefde. Hij had daar gelegenheid, in het laboratorium der Universiteit aldaar, bij Prof. K. Bruner onderzoekingen te verrichten over indolderivaten.

Na het eindigen van de oorlog studeerde hij te Praag, o.a. bij Prof. Štěrba Böhmi, verkreeg in Juni 1920 de graad van

Ph.D., maar bleef assistent aan de Universiteit. In 1923—24 werkte hij aan de Universiteit te Utrecht in Prof. Schoorl's laboratorium, o.a. op potentiometrisch gebied. Hij sloot daar in 't bijzonder vriendschap met Dr. I. M. Kolthoff, thans (sedert 1927) hoogleraar te Minneapolis (zie: Chem. Weekblad 24, 412, 451, 531—534). Met hem publiceerde hij een aantal verhandelingen, waarvan het merendeel in het Rec. trav. chim. (43, 447—816; 1924) is verschenen.

Daarna werkte Tomiček, als assistent-professor te Praag, o.a. over de potentiometrische bepaling van cerium en begon hij met zijn leerlingen zijn onderzoekingen over volumetrische bepaling in sterk alkalisch medium. In het J. Amer. Chem. Soc. van 1935 publiceerde hij praktische toepassingen voor de titraties van Co, Mn, Bi, Tl en Ce, daarbij amalgamen voor de reductie en ferricyaniden, hypochlorieten en hypobromieten voor de oxydatie gebruikend. In dat jaar werd hij benoemd tot gewoon hoogleraar.

In 1943 begon hij met de studie der potentiometrische en polarometrische titraties in niet-waterige oplossingen, voornamelijk in ijszijn. Dit werk was ook van grote theoretische waarde en belofde mogelijkheden van ruime praktische toepassing.

Ook in pharmaceutische kringen werd *Tomiček* zeer gewaardeerd als mede-oprichter der Tsjechoslowaakse Pharmacoepie, in 't bijzonder waar het geldt analytische problemen. Bovendien was hij expert op forensisch-chemisch gebied.

Ook als docent trok hij de aandacht door zijn boeken in 't Tsjechisch over quantitative (vooral volumetrische) analyse. Zijn monografie over chemische indicatoren verscheen ook in het Engels (London, Butterworth, 1951). Verder werkte hij mede aan het Handbuch der analytischen Chemie (J. Springer, Berlin, 1944, 1948).

Tomiček was vele jaren voorzitter der Tsjechische Chemische Vereniging, waarna hij tot erelid werd benoemd. Ook is hij voorzitter geweest der Pharmaceutische Vereniging. Van de Tsjechoslowaakse Akademie was hij corresponderend lid.

Tomiček had vele vrienden: hij stond steeds gereed anderen te helpen. De neiging tot overwerken bestreed hij door bergtochten, motorrijden en skiën.

Zijn portret is gereproduceerd op blz. 578 van Chem. Weekblad 25 (1928) in het verslag van het zesde Tsjechische Congres voor natuuronderzoekers, medici en ingenieurs, dat in dat jaar te Praag werd gehouden.

W. P. Jorissen.

Ter gelegenheid van de inwijding van het Instituut voor Microbiologie in New Brunswick, New Jersey, dat deel uitmaakt van de 188 jaar geleden door Nederlandse kolonisten gestichte Rutgers Universiteit, vond op 7 Juni de ere-promotie plaats van Prof. Dr. Ir. A. J. Kluyver, hoogleraar in de microbiologie aan de Technische Hogeschool te Delft.

Behalve aan Prof. Kluyver werd het ere-doctoraat verleend aan de Amerikanen, Oswald Th. Avery, George Wells Beadle, Robert Earle Buchanan, Richard Edwin Shope en aan de genaturaliseerde Nederlander Prof. Dr. Ir. C. B. van Niel, oudlid van de K.N.C.V., aan de Fransman Jacques Trefouel en aan de Zweed Hans K. van Euler-Chelpin.

Ter gelegenheid van de officiële verjaardag van H.M. de Koningin van Engeland ontving de in Union-kringen welbekende Professor A. R. Todd, hoogleraar in de organische chemie aan de Universiteit van Cambridge, een „knighthood”.

Prof. Dr. K. Posthumus. Op 21 Juni j.l. kon Prof. Posthumus, hoogleraar in de algemene en anorganische chemie aan de Technische Hogeschool te Bandung, zijn bevordering herdenken vóór 25 jaar tot doctor in de wis- en natuurkunde aan de Universiteit te Leiden. Zijn dissertatie handelde „Over explosiegrenzen van gasmengsels waarbij een of twee der gassen endotherm zijn”. Dit proefschrift was experimenteel bewerkt in de Chr. H.B.S. te Leiden, waaraan Posthumus sedert 1923 als leraar verbonden was.

Dadelijk na zijn promotie vertrok hij naar Nederl. Indië, waar hij benoemd was tot leraar aan het Chr. Lyceum te Bandung. Hij richtte daar een leslokaal in, dat tevens practicumlokaal was. Hij beschreef dit en de daar verrichte proeven in het Chem. Weekblad van 1932 (29, 498, 569, 686). Van 1930 tot 1934 verscheen in het Rec. trav. chim. een achttal publicaties van zijn hand op fysisch-chemisch gebied (49, 309, 885; 50, 513; 52, 25, 241; 53, 63, 308, 598). Hij aanvaardde zijn professoraat in 1941 in een politiek moeilijke tijd (7 Dec. '41: aanval op Pearl Harbor; 27 Febr. '42: slag in de Javazee).

Op Maandag 5 Juli zal Dr. H. Gerding, benoemd tot Buitengewoon Hoogleraar in de propaedeutische en anorganische chemie aan de Universiteit van Amsterdam, om 4 uur des namiddags zijn ambt openlijk aanvaarden door het uitspreken van een rede in de aula der Universiteit.

N.V. Sociëteit voor Chemische Industrie „Katwijk”.

Op 15 Juni is het 40-jarig bestaan dezer te Katwijk aan Zee gevestigde firma herdacht. Tevens betrof deze plechtigheid het 40-jarig jubileum van de heren Dr. G. C. A. van Dorp, directeur, A. Roosdorp, eerst bedrijfsleider, daarna directeur en P. Vos (Utrecht), commissaris, later president-commissaris. Voor hetgeen de sprekers (waartoe behalve het genoemde drietal o.a. de mededirecteur Drs. G. C. Th. van Dorp behoorde) mededeelden, zij verwezen naar hetgeen de plaatselijke pers vermeldde.

Van de medewerkers, die aan het bedrijf in deze periode door overlijden ontvielen, mogen hier genoemd worden de oud-leden onzer Vereniging, Dr. M. P. de Lange, Dr. A. Stoffel en Dr. Ir. A. H. Belinfante.

De heer J. F. H. van Eijnsbergen is benoemd tot directeur van de Stichting Doelmatig Verzinken en heeft de dagelijkse leiding van het kantoor Jan van Nassaulaan 93, 's-Gravenhage op zich genomen.

Met ingang van 1 Juli is Dr. Ing. Th. G. F. Schoon benoemd tot hoofd van de researchafdeling van het Indonesisch Instituut voor Rubberonderzoek te Bogor.

Met ingang van 1 Juli is Drs. C. M. Nienhuys benoemd tot adjunct-directeur van de N.V. Chemische Fabriek „Naarden”, terwijl collectieve procuratie werd verleend aan de heren B. Groenendijk en R. Korteweg.

Aan de Universiteit van Amsterdam is bevorderd tot doctor in de wis- en natuurkunde, op proefschrift „Constitution of some inorganic addition compounds of aluminium chloride. A Raman spectroscopical investigation”, de heer H. Houtgraaf, geboren te Amsterdam.

Aan de Universiteit van Amsterdam is bevorderd tot doctor in de wis- en natuurkunde op proefschrift getiteld „Enkele problemen bij de bepaling van cobalamine (Vitamine B₁₂) met behulp van *Escherichia coli* en *Lactobacillus Leichmannii*”, de heer B. S. Aussen, geboren te Amsterdam; idem, op proefschrift getiteld „Molecular interactions in carbon monoxide and nitrogen” de heer J. M. Lupton, geboren te Wilmington, Delaware, U.S.A.

Aan de Universiteit van Amsterdam is geslaagd voor het doctoraalexamen wis- en natuurkunde, hoofdvak scheikunde, de heer F. N. Hooge (cum laude); idem, zijn geslaagd voor het candidaatsexamen wis- en natuurkunde, letter e, de heren W. Fiegeen en B. van Laar; idem, letter g, mejuffrouw J. A. Zwarts; idem, letter l, mejuffrouw E. H. M. de Vries.

Aan de Vrije Universiteit te Amsterdam zijn geslaagd voor het doctoraalexamen wis- en natuurkunde, hoofdvak scheikunde, de heren G. Prins en A. Davidse.

Aan de Universiteit te Leiden is geslaagd voor het doctoraalexamen wis- en natuurkunde, hoofdvak scheikunde, de heer H. A. Robbers; idem, zijn geslaagd voor het candidaatsexamen wis- en natuurkunde, letter f, de heren R. van Moorsejaer en P. H. Panhuizen.

Aan de Rijksuniversiteit te Utrecht is geslaagd voor het doctoraalexamen wis- en natuurkunde, hoofdvak pharmacie, de heer C. F. van Mourik.

Aan de Universiteit te Utrecht zijn geslaagd voor het candidaatsexamen wis- en natuurkunde, letter g, de heren W. Berends en E. P. Magré.

Verenigingsnieuws

Mededelingen van het Secretariaat

(’s-Gravenhage, Lange Voorhout 5, tel. 110744, postrekening 7680).

Nieuw lid.

Het in het Chemisch Weekblad van 1 Mei 1954 onder 244 genoemde candidaat-lid is thans aangenomen als gewoon lid van de Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging.

Candidaat-leden.

273. Issa (Dr. I. M.), Ph. D., Giza, Cairo, Chem. Dept. University Cairo, lecturer in phys. and inorganic chem.; voorgesteld door Dr. T. van der Linden te Voorburg en Ir. J. P. F. Huese te 's-Gravenhage.

274. Vader (Ir. H. A.), Amsterdam-Z., Emmalaan 17, hoofd biochem. lab. Universiteitskliniek voor kinderziekten, Binnengasthuis; voorgesteld door Prof. Drs. W. Berends en Prof. Dr. A. J. Kluyver, beiden te Delft.

Adreswijzigingen, enz. aan te brengen in de ledenlijst 1953.

Blz. 32: Berger (Drs. H.), Leiden, Boerhaavelaan 16.
„ 34: Bloksma, (Drs. A. H.), Wageningen, Diedenweg 57 II.
„ 37: Borg (Dr. A. P. ter), Groningen, H. L. Wichersstraat 1—1a.

- 41: Brunink (H.), chem. cand., Amsterdam-Z., Volkerak-straat 35 III.
- 49: Dorssen (Dr. S. van), Deventer, Noordenberg-singel 4.
- 52: Eggels (P.), chem. stud., Utrecht, Nobeldwarsstraat 5 bis.
- 65: Hendriks (W. J.), tech. stud., Geleen, Nachtegaal-straat 82.
- 66: Heyning (Ir. G. J. T.), Delft, A. van Solmslaan 24.
- 68: Holt (H. van 't), Gramsbergen (O.), Stationsstraat A 89.
- 85: Langejan (Mej. Dr. M.), ap., Utrecht, P. Nieuwland-straat 97 bis.
- 86: Lens (Dr. J.), Berg en Dal, Molenbosweg 15.
- 91: Mars (Drs. P.), Geleen, Hendriklaan 21.
- 102: Paulis (Drs. B.), Amsterdam, Pl. Parklaan 8.
- 104: Polderman (J. P.), chem. stud., 's-Gravenhage, de Perponcherstraat 99.
- 107: Revallier (Dr. Ir. L. J.), Geleen, Dr. Strenstraat 6.
- 123: Tan Hoan Tjay, pharm. cand., Amsterdam-Z., van Breestraat 80 II.
- 118: Sprokel (Dr. G. J. M.), Claymont, Del., U.S.A., 73 Bayar-drive, Brookview Apts.
- 122: Sweep (Ir. W. R.), Goes, Oostwal 81.
- 124: Thijsse (Drs. G. J. E.), Bloemendaal, Midden Duin en Daalseweg 20.
- „ : Tiersma (Ir. P.), li., Hoorn, J. Poststraat 7.
- 142: Zweegman (H. W.), Voorburg, Oosterloostraat 9.

112^e ALGEMENE VERGADERING

der

KONINKLIJKE NEDERLANDSE CHEMISCHE VERENIGING

op 19, 20 en 21 Juli te Arnhem

Het volledige programma dezer Zomervergadering is opgenomen in het Chemisch Weekblad van 12 Juni j.l. blz. 424—428. In dat nummer was tevens een aanmeldingskaart gelegd.

Dinsdag 20 Juli.

9.00—9.45 uur: **Huishoudelijke Algemene Vergadering** in het Saskia-theater, Velperplein, Arnhem.

Agenda:

1. Opening.
2. Verslag, tevens notulen, der Huishoudelijke Algemene Vergadering van 23 December 1953. Zie Chemisch Weekblad 50, 95 (1954).
3. Mededelingen.
4. Verslag over 1953 van het Algemeen Bestuur. Zie blz. 465.
5. Verslag over 1953 van de Commissie. Zie blz. 468.
6. Rekening en verantwoording over 1953. Zie blz. 471 en 472.
7. Voorstel tot het brengen van een suppletoire post, groot f 3500,—, op de begroting 1954. Zie toelichting.
8. Vervulling van twee tussentijdse vacatures in de Chemische Raad van Nederland en een vacature in de Commissie voor de studie der vetten. Zie toelichting.
9. Wijziging van het Reglement der Commissie U.T.K. Zie toelichting.
10. Verzoek om erkenning van de Bossche Chemische Kring. Zie toelichting.
11. Rondvraag.
12. Sluiting.

Toelichting op de agenda.

ad 7.

In verband met het aftreden op 31 December a.s. van de Secretaris der Vereniging, wiens mandaat op grond van zijn leeftijd niet meer kan worden verlengd, acht het Algemeen Bestuur het gewenst over een extra bedrag op de begroting 1954, groot f 3500,—, te beschikken ten einde een eventuele opvolger — het Algemeen Bestuur meent deze nu gevonden te hebben — gedurende de tweede helft van dit jaar de gelegenheid te bieden zich in te werken.

Het bedoelde bedrag is bestemd voor een persoonlijke toelage van f 500,— per maand aan de betrokkene benevens bijkomende kosten.

ad 8.

Dr. Ir. G. H. Visser en Prof. Dr. H. G. K. Westenbrink hebben de wens te kennen gegeven het lidmaatschap van de Chemische Raad neer te leggen. Ter voorzienting in deze vacatures heeft de Chemische Raad de volgende voordrachten ingediend.

Voordrachten.

Vacatures.

- Dr. Ir. Visser 1. Dr. Ir. J. G. Weeldenburg, Arnhem.
2. Dr. J. Kalf, Nijmegen.
- Prof. Westenbrink 1. Prof. Dr. H. Veldstra, Amsterdam.
2. Dr. J. C. M. Verschure, Utrecht.

Voorts is Dr. H. Vixseboxse uit de Commissie voor de studie der vetten getreden. De Commissie heeft verzocht in diens plaats aan te wijzen Dr. G. L. Wiggerink, scheikundige bij de N.V. Ver. Stearinekaarsenfabrieken „Gouda-Apollo”.

ad 9.

Analysten, die niet in het bezit zijn van een diploma tweede gedeelte van een der analystexamens, worden niet toegelaten tot de U.T.K.-tentamens. Slechts in uitzonderingsgevallen kan door de Commissie U.T.K. van deze regel worden afgeweken. Op grond van in de loop der jaren opgedane ervaringen is de Commissie tot de conclusie gekomen, dat het aanbeveling verdient aan degenen, die nog niet in het bezit zijn van een diploma tweede gedeelte, doch wel in dat van het getuigschrift van het Algemeen Analystexamen eerste gedeelte, toe te staan aan enkele tentamens deel te nemen. Enerzijds komt het meermalen voor, dat oudere analisten en analisten met een zeer gespecialiseerde werkkring, die (nog) niet in het bezit zijn van een diploma voor het Analystexamen tweede gedeelte, de wens te kennen geven te worden toegelaten tot enkele tentamens over vakken, die voor hun werk van direct nut zijn, terwijl de andere U.T.K.-vakken van veel minder belang voor hen zijn, daar zij daarmede bij hun werk niet in aanraking komen. Anderzijds kan het voor jonge, aankomende analisten, die wel van plan zijn het tweede gedeelte van het examen af te leggen, zijn nut hebben reeds te voren de studie voor een of twee der U.T.K.-vakken aan te vatten, waarbij het feit, dat zij de desbetreffende tentamens af kunnen leggen een zeer bijzondere stimulans zal vormen. Zij zullen deze studie dan meer doelbewust en volgens vaste lijnen opzetten. Dit zal hun ook ten goede kunnen komen bij het afleggen van het examen IIA, waarbij de Centrale Commissie meer dan voorheen de nadruk zal gaan leggen op de theoretische kennis der kandidaten.

De Commissie is van mening, dat het aantal der aan bezitters van het getuigschrift van het Algemeen Analystexamen eerste gedeelte toegestane tentamens beperkt moet blijven tot twee en dat als eerste dezer twee het tentamen in wiskunde moet worden gesteld. Eerst wanneer dit met goede uitslag is afgelegd, kan een dergelijke kandidaat toegelaten worden tot een tweede tentamen naar eigen keuze uit de vakken natuurkunde, fysieke chemie of organische chemie. Er zijn plannen om ook de anorganische chemie onder de U.T.K.-vakken op te nemen. Indien deze doorgaan, zal de kandidaat ook dit vak mogen kiezen.

De Commissie heeft een voorstel in bovenstaande geest ingediend. Het Algemeen Bestuur heeft zich hiermede ten volle kunnen verenigen en stelt daarom voor artikel 6 van het Reglement van de Commissie U.T.K. te wijzigen en als volgt te doen luiden: „Degenen, die in het bezit zijn van een diploma van een der analystexamens tweede gedeelte, kunnen aan elk der tentamens deelnemen. Aan hen, die zulk een diploma niet bezitten, doch wel het getuigschrift van het Algemeen Analystexamen eerste gedeelte, is slechts toegestaan deel te nemen aan het tentamen Wiskunde en, nadat dit met goed gevolg is afgelegd, aan een van de andere tentamens naar keuze. De Commissie heeft het recht van deze bepalingen in bijzondere gevallen af te wijken.”

ad 10.

In 1928 werd in 's-Hertogenbosch een Chemische Kring opgericht, waarbij zich korte tijd later Eindhoven aansloot, zodat sindsdien beide plaatsen een gemeenschappelijke Kring hadden. De naam „Bossche Chemische Kring” bleef hierbij tot heden bewaard. In de loop der jaren kwam in deze Kring het accent te liggen bij Eindhoven. Dit heeft er toe geleid, dat onze leden in Den Bosch langzamerhand de behoefte aan een eigen Kring zijn gaan voelen. Door een aantal dezer is in het begin van dit jaar in Den Bosch een afzonderlijke Kring opgericht met Dr. E. L. Krugers Dagneaux als voorzitter en Dr. A. W. M. Indemans, ap., als secretaris, die de naam „Bossche Chemische

Kring" heeft gekregen. Deze Kring verzoekt erkenning als afdeling der Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging.

Het Algemeen Bestuur stelt voor aan dit verzoek te voldoen.

De bovenstaande agenda is door de Raad van Overleg in zijn vergadering van 22 Mei j.l. behandeld. De Raad heeft alle verslagen en voorstellen zonder stemming goedgekeurd.

Contributie 1954

In de eerste week van Januari van dit jaar werd aan alle leden der Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging een kaart gezonden met het verzoek de over 1954 verschuldigde contributie te storten op postrekening 7680 van de Vereniging te 's-Gravenhage of over te schrijven op de rekening der Vereniging bij de Amsterdamsche Bank te 's-Gravenhage.

Velen hebben gevolg gegeven aan dit verzoek en hebben daardoor werk, tijd en kosten aan de Vereniging bespaard. Maar velen ook hebben zich tot nu toe niet van die plicht gekwetend.

Op deze laatste doet het Algemeen Bestuur een dringend beroep om hun contributie over 1954 benevens eventueel verschuldigd abonnement op het Recueil zeer spoedig te betalen.

Hun, die uitstel van betaling tot later in het jaar of om dringende redenen betaling in termijnen wensen, wordt verzocht hiertoe tijdig een verzoek bij het Algemeen Bestuur in te dienen.

De contributie bedraagt:

f 20.— voor gewone leden in Nederland en de overzeese Rijksdelen benevens Indonesië; Recueil f 10.—.

f 22.— voor gewone leden in het buitenland; Recueil f 10.—.

f 10.— voor buitengewone leden (studenten); Recueil f 6.—.

f 11.— voor gewone leden van de Vlaamse Chemische Vereniging of van de Société Chimique de Belgique¹⁾.

f 6.— voor studentleden van beide hiervoor genoemde verenigingen¹⁾.

f 17.— voor leden van het Kon. Instituut van Ingenieurs en van de Nederlandse Natuurkundige Vereniging.

f 5.— voor huisgenootleden.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat leden, die hun maatschappelijke loopbaan beëindigen, op hun verzoek slechts de helft der normale contributie behoeven te betalen en zij, die 40 jaar onafgebroken lid zijn geweest, geheel van contributiebetaling kunnen worden vrijgesteld.

De contributie voor gewone, resp. buitengewone leden der Indonesische Chemische Vereniging (geassocieerd lid van de Kon. Ned. Chem. Ver.) bedraagt in Ned. courant f 10.—, resp. f 5.—¹⁾.

De contributie als geassocieerd lid van de Vlaamse Chemische Vereniging bedraagt voor onze gewone leden 175 B.Frs. (f 13.65) en voor onze buitengewone leden 100 B.Frs. (7.80).

De contributie als geassocieerd lid van de Société Chimique de Belgique bedraagt voor onze gewone leden 200 B.Frs. (f 15.60), voor onze buitengewone leden 75 B.Frs. (f 5.85).

In de contributie van de Société Chimique de Belgique is niet begrepen het abonnement op l'Industrie Chimique Belge. Dit bedraagt voor beide soorten geassocieerde leden 50 B. Frs. (f 3.90).

¹⁾ Men wordt verzocht, voor zover dit vroeger niet is geschied, een verklaring van de Vereniging, waarvan men gewoon lid is, te zenden.

Catalogus van de Historische Bibliotheek.

Een tot heden bijgewerkte catalogus van de boekwerken, opgenomen in de Historische Bibliotheek, welke ondergebracht is bij het Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen te Leiden, is ter perse. Hij zal als afzonderlijke uitgave onzer Vereniging verschijnen in een formaat gelijk aan dat van het Chemisch Jaarboekje. Het ligt niet in de bedoeling automatisch aan alle leden en donateurs een exemplaar dezer uitgave toe te zenden, doch ieder van hen, die daartoe voor 17 Juli a.s. het Secretariaat der Vereniging, Lange Voorhout 5, 's-Gravenhage, de wens te kennen geeft, ontvangt t.z.t. een gratis exemplaar. Verzocht wordt zich stipt aan deze termijn te houden, aangezien de grootte der oplage aan de hand van de ontvangen aanvragen wordt bepaald.

Examens voor Analyst

Materiaalanalysexamen, tweede gedeelte (II D).

Voor de oproep wordt verwezen naar het Chemisch Weekblad van 29 Mei 1954, bladzijde 396.

Aanvullend botanisch analysexamen (IF) en Botanisch Analysexamen, tweede gedeelte (II F).

Voor de oproep wordt verwezen naar het Chemisch Weekblad van 12 Juni 1954, bladzijde 429.

Secties

Nederlandse Keramische Vereniging

Sectie van de Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging.
Sectie van de Nederlandse Natuurkundige Vereniging.

Ter gelegenheid van de Zomervergadering van de Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging, welke op 19, 20 en 21 Juli te Arnhem gehouden wordt, is een vergadering van de Nederlandse Keramische Vereniging vastgesteld op Woensdag 21 Juli a.s. in Café-Restaurant „Royal”, Willemsplein te Arnhem.

Programma:

- 9.00—10.00 u.: Drs. P. H. Dal (Keramisch Instituut T.N.O. Gouda), „Vochtexpansie van kalkaardewerk”.
- 10.00—11.00 u.: Ir. J. Voskuil (Ver. van Steenfabr. aan beneden Waal, Maas en Linge, Geldermalsen), „Analyse van grondstoffen in de grofkeramische Industrie”.
- 11.00—12.00 u.: Ir. J. G. Krijgsman (N.V. Nieuwe Handelmij. „Waalsteen”, Nijmegen), „Inleiding tot het bezoek aan een Steenfabriek”.
- 12.00—14.00 u.: Voor alle deelnemers aan de Zomervergadering gemeenschappelijke lunch in „De Boerderij”, Park Sonsbeek te Arnhem. Kosten f 3.— exclusief dranken en bediening, welke ter plaatse voldaan moeten worden. Een speciale G.T.W. bus vertrekt om 12.15 uur precies van het Gele Rijdersplein naar „De Boerderij”.
- 14.00 u.: Voor deelnemers aan de excursie naar Lobith vertrek per speciale bus van „De Boerderij”.
- 14.45—17.00 u.: Bezoek aan Steenfabrieken Terwindt & Arntz N.V. te Lobith.

Deelnemers aan de Zomervergadering der Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging kunnen, ook indien zij geen lid der Nederlandse Keramische Vereniging zijn, zowel de voordrachten als de excursie bijwonen.

Degenen die deze vergadering wensen bij te wonen wordt verzocht hiervan voor 7 Juli per briefkaart bericht te zenden aan het secretariaat der Nederlandse Keramische Vereniging, onder opgave van de onderdelen van het programma waaraan men zal deelnemen.

Ten aanzien van de deelneming aan de lunch geldt de volgende regeling:

- a. Leden van de K.N.C.V. geven zich hiervoor op door de in het Chemisch Weekblad van 12 Juni 1954 bijgevoegde groene kaart te verzenden aan de Regelingscommissie Zomervergadering 1954 der K.N.C.V. De kosten (f 3.— inclusief dranken en bediening) worden eveneens via de Regelingscommissie betaald, zoals vermeld in het officiële programma.
- b. Niet leden der K.N.C.V., leden der N.K.V., die van deze lunch in „De Boerderij” gebruik wensen te maken vermelden dit op de briefkaart waarmede zij zich voor de vergadering opgeven, onder gelijktijdige overmaking van f 3.— op giro 630741 ten name van Drs. van der Woude, Arnhem. Op girostrookje vermelden: „lid N.K.V. lunch 21 Juli 1954”. Na ontvangst van het bedrag wordt de lunchbon toegezonden.

Ir. G. van Gijn,
Secretaris N.K.V.

Commissies

Commissie U.T.K.

De aanmelding voor de Tentamens Uitgebreidere Theoretische Kennis (U.T.K.) is gesloten.

Mededelingen van verwante verenigingen

The Society for Analytical Chemistry.

Voordrachten over perchloorzuur, 21 Juli, Londen.

Op Woensdag 21 Juli 1954 zullen om 18 uur in The Royal Institution, 21 Albemarle street, London W 1, de volgende voor-

drachten worden gehouden over het gebruik van perchloorzuur in de analytische chemie.

Prof. Dr. H. Burton en Dr. P. F. G. Práill, (University of London), Perchloric acid and some organic perchlorates.

Prof. Dr. G. F. Smith (University of Illinois), A bomb in a test tube. Perchloric acid idiosyncrasies.

Bezoekers zijn welkom. Kaarten zijn niet nodig.

Mededelingen van verschillende aard

4e Wereldpetroleumcongres.

6—15 Juni 1955 te Rome.

Het 4e Wereldpetroleumcongres zal van 6 tot 15 Juni 1955 te Rome worden gehouden. Aanvragen om toezending van alle mededelingen over dit congres kunnen worden gericht tot het Secrétariat Général du Comité Général d'Organisation du Quatrième Congrès Mondial du Pétrole, Via Tevere, 20, Roma.

Cursus over de plantenwortel in de landbouw.

14 t/m 16 September 1954, Wageningen.

Het Ned. Genootschap voor Landbouwwetenschap, het Ned. Instituut van Landbouwkundig Ingenieurs, het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening en de Landbouwhogeschool, organiseren aan landbouwwetenschappelijke cursus over de plantenwortel in de Landbouw, die 14, 15 en 16 September 1954 zal worden gehouden in het Laboratorium voor Landbouwplantenteelt, Haarweg 33 te Wageningen. Problemen betreffende ontstaan, differentiatie en ontwikkeling van de plantenwortel, alsmede de invloed welke het milieu hierop uitoefent, zullen aan de orde komen. Speciale aandacht zal worden besteed aan de praktische consequenties voor de Landbouw.

Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de secretaris der Regelingscommissie: Ir. J. W. van Lieshout, Lab. voor Landbouwplantenteelt, Haarweg 33, Wageningen.

Amsterdams Chemisch Dispuut.

Voor het studiejaar 1954—1955 is het bestuur van het Amsterdams Chemisch Dispuut als volgt samengesteld:

Ph. Coppens, praeses;

A. van der Schuyt, ab-actis (ab-actiaat: Bussum, Kon. Emma-laan 11 B);

Mejuffrouw E. E. G. Kremer, quaestrix;

W. Aten, assessor I;

R. de Groot, assessor II.

Dechema Tätigkeitsberichte 1953.

In bovengenoemd 28 blz. (21 × 29½ cm) tellende overzicht worden in de eerste plaats de werkzaamheden van de Dechema in 1953 vermeld, gevolgd door die van de „Max-Buchner-Forschungsstiftung”. Verder bevat het een voordracht van Prof. Dr. P. Grassmann over: „Die Bedeutung der Apparatenkunde für den Chemiker und den Ingenieur” en een overdruk uit het Dechema-orgaan Chemie-Ingenieur-Technik van een door Prof. Dr. Ing. O. Fuchs samengesteld overzicht „Dissertationen auf dem Gebiete des chemischen Apparatewesens und angrenzenden Fachgebieten an den Hochschulen”. Een register van de door de Dechema bewerkte DIN-normaalbladen besluit het geheel.

Deze uitgave is voor zover de voorraad strekt kosteloos verkrijgbaar bij de Dechema, Deutsche Gesellschaft für chemisches Apparatewesen, Frankfurt/M-W 13, Postfach.

Wij ontvingen:

(73) Van Dijkers-Hengelo een pamflet met een berekeningsgrafiek over Adyn-reduceertoestellen.

(74) 1953 report of The Tin Research Institute, dat gratis verkrijgbaar is bij het Technisch Informatie Centrum voor Tin, Louis Couperusplein 19, 's-Gravenhage.

Vraag en Aanbod

Plaatsing geschiedt alleen voor leden der Kon. Ned. Chem. Vereniging.

Ter overneming gevraagd:

1e plaatsing.

* Bulletin No. 11 van het Proefstation voor de Javasuiker-industrie.

2e plaatsing.

* D. J. W. Kreulen, Brandstofchemie.

Waterman, Perquin, Leendertse, Tech. analyse. III: Kolen en cokes; V: Water; IV: Droge verfstoffen en hete oliën der verindustrie.

* Analyse kruisslagmolen bijv. Peppink; draaistroom of 220 V wisselstroom.

Ter overneming aangeboden:

2e plaatsing.

* Tegen verzendkosten: dissertaties van: J. Beintema (1934), C. C. Bolt (1934), Borgesius (1939), J. Brüning (1927), C. A. Campagne (1938), R. S. Dantuma (1927), K. J. Keuning (1934), A. Klinkenberg (1929), G. Klaver (1933), J. Kramer (1934), G. Otten (1932), P. L. Stedehouder (1933), W. Stevens (1940), J. Strating (1934), B. Th. Tjabbes (1932).

Aangeboden betrekkingen

Zie de advertenties in no. 26.

Comprimo N.V. te Amsterdam vraagt voor uitbreiding van de fysisch-chemische werkgoep een physico-chemicus, physicus of natuurkundig ingenieur.

Ferro Enamels (Holland) N.V. zoekt voor de functie van chef service afdeling een scheikundig ingenieur.

De N.V. Koninklijke Stearine Kaarsenfabriek „Gouda-Apollo” te Gouda vraagt een scheikundig ingenieur.

Rubberfabriek vraagt voor spoedige indiensttreding een allround bedrijfschemicus.

Gevraagde betrekkingen

876. Dr. Scheikunde, met veelzijdige twintigjarige ervaring, heeft nog een dag per week beschikbaar voor een adviserende functie.

878. Scheikundig ingenieur met jarenlange ervaring, verleent adviezen over bitumen- en teerproducten, w.o. bitumen-emulsie, dakpapier, bitumenverf, wegenbouwmaterialen, buisbescherming; asfaltvloeren, asfalttiles e.a. vloerbedekkingen; kleurcarbolineum; papier, carton en de verwerking daarvan; plastictoepassingen; insecticiden; bouwmaterialen; kleefstoffen en turf. Beschikt over interessante recepten.

879. Chem. Dra. met zeer langdurige en grondige ervaring in het vertalen van technische artikelen, octrooien, enz. voornamelijk uit het Ned., Eng.- en Duits in het Frans zoekt thuiswerk.

880. Afstuderende chemicus zou gaarne de vrije tijd tussen zijn doctoraalexamen en militaire dienst (Juli, Augustus en September) productief maken.

Agenda van vergaderingen

25 Juni—19 September: Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen. Tentoonstelling „2½ eeuw microscopie”. Zie Chem. Weekblad pg. 447.

3 Juli: Bossche Chemische Kring (Vught). Contactmiddag. Zie Chemisch Weekblad pg. 463.

19 t/m 21 Juli: Zomervergadering van de Kon. Ned. Chem. Vereniging (Arnhem). Zie Chem. Weekblad pg. 222 en 425.

21 Juli: Sectie voor Organische Chemie (Arnhem). Zie het programma in Chem. Weekblad pg. 463.

21 Juli: Sectie voor Analytische en Microchemie (Arnhem). Zie het programma in Chem. Weekblad pg. 446.

21—30 Juli: Union Internationale de Cristallographie (Parijs). Zie Chem. Weekblad pg. 348.

Voor de agenda van later in 1954 vallende, in het Chemisch Weekblad aangekondigde, bijeenkomsten zie pg. 448.

Voor de agenda's van belangrijke buitenlandse bijeenkomsten of bijeenkomsten met internationaal karakter zie pg. 190 t/m 192, 224 en 350 t/m 352.